

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v torek in soboto ob 4 uri popoldne. Ako pade na ta dneva praznik, izide dan poprej.

Stane na leto K 10.—
1/2 leta . . . „ 5.—
1/4 „ . . . „ 2.50

Posamične številke stanajo 8 vin.

Na naročila brez doposlano naročnine se ne oziramo.

S O Č A

Telefon št. 83.

„Vse za narod, svobodo in napredek!“. Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v Gorški Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglašni in poslanice se računijo po Pelit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Deželni zbor — odgoden.

Ko je bil sklican naš deželni zbor na dan 1. oktobra, smo povedali, da bo zasedanje kratko, ker gre v glavnem za konstituiranje deželnega zbora, za prevzetej upravnih poslov in poslanska zbornica na Dunaju je sklicana že na dan 21. t. m. Nikdo torej ni pričakoval, da bo to kratko zasedanje kdo ve kako plodovito. Naša javnost pa je bila tudi zadosti podučena, kako je z deželnimi financami. Cela dežela je vedela, da čaka novo zbornico težko delo. Težava tega dela na ranjenih novih mož je odmevala v otvoritveni seji iz ust namestnika in novega deželnega glavarja. Oba sta povdarjala prvo nujno pot k skrbni in pravilni finančni politiki. Tega dela treba se lotiti z vstrajnostjo, drugače ne bo mogoče še dolgo časa odzvati se vsem zahtevam in potrebam dežele. Deželni zbor je zagledal pred seboj trnjevo pot, ki pa ga ima privedi do denarnih virov. . . . Vršila so se posvetovanja, računski veščak je dajal pojasnila z golimi številkami, bilo je več dela za nejavno izmenjavanje mislij kot pa za javne seje. Reči moremo, da se je vršilo na to stran dobro delo in nujno potrebno, predno začne deželni zbor z velikimi rednimi zasedanji.

Pa če bi tudi ne bilo toliko skrbi za finančno stran, treba upoštevati, da konstituiranje deželnega zbora, prevzetej upravnih poslov in agend samo na sebi vzame toliko časa, da ga ostane malo za drugo delo deželnega zbora in javne seje: upoštevati treba pri nas pa še posebej, da se je izvršil popoln preobrat v deželni upravi in da konstituiranje vsakega zastopa vzame obilo časa, posebno, ako so se razmere tako izpremenile kakor tukaj; kaj šele v deželnem zboru, pri naši deželni ustavi, ko je uprava zvezana z zakonodajnim delom. Ni se čuditi, da se ni prišlo čez formalnosti, dasi so imeli vsi poslanci dosti opravila; glavne osebe pa so bile samo s prevzetjem upravnih poslov in agend čez mero zaposlene.

Deželni zbor je odgoden. Ni smatrati to za kak neuspeh. Bila je prva poskušnja, brez delovne večine, in pri praznih deželnih blagajnah! Računski veščak je povedal, da če bi dežela prodala vse, kar ima, pa po cenah, kolikor jo stane in bi plačala svo

je dolgove, bi jej ostalo v blagajni še kakih 9000 K. Prejšnji deželni zbor je dovoljeval podpore na levo in desno in teh je za en milijon. Odkod vzeti denar, da se te podpore izplačajo?

Treba iti na novo delo, trdo pa vstrajno, da se vstvari na opisanih straneh razmere, ki bodo dober temelj dobremu poslovanju deželnega zbora in odbora. Treba pa tudi dobiti delovno večino. Sedaj je čas v to smer napeti vse sile in tako dati drug dober temelj k dobremu poslovanju dež. zbora. Dosedanje seje so pokazale, da ni nikakih ustaljenih dogovorov med strankami, presenetilo pa je javnost tudi glasovanje na predsedniškem mestu. To so reči, ki jih bo treba rešiti v prid zbornice, da bo redno in dobro delovala. Stremljenje naše gre za tem, da se sedaj v jesenskem in zimskem času stori vse potrebno, da se vstvari dobro podlago za redno in dolgo zasedanje našega deželnega zbora, katero smemo pričakovati že po Božiču.

Deželnega glavarja, deželne odbornike in voditelje strank v deželnem zboru čaka sedaj nujno pripravljajno delo za vspešno poslovanje deželnega zbora.

„Narodna Prosveta“ v Gorici.

Predavanja po deželi.

Veliki uspehi, ki jih je dosegla „Narodna Prosveta“ lani s svojimi predavanji v Gorici, kjer so pomenila njena predavanja naravnost dogodek za slovensko Gorico, ti uspehi so dali „Narodni Prosveti“ pogum, da je razširila svoje delo in da začne letos s predavanji tudi po deželi. Pozdravljamo ta korak „Narodne Prosvete“ kar najpristronejšje, ker še bolj od Gorice je potrebna dežela naobrazbe, ker dežela je tisti neusahljiv vrelec vedno sveže sile, ki množi naše vrste v Gorici in ki nas vodi od zmage do zmage. Z močnim zavednim in naobraženim prebivalstvom Goriške pade tudi laška Gorica.

Prvo predavanje je imel v Sežani g. vseučilišni docent dr. Bogumil Vošnjak in sicer o Srbih in Hrvatih. Predavanje je bilo zelo dobro obiskano, nad sto oseb vseh slojev je s pridom poslušalo zanimiva izvajanja g. govornika.

Drugi dan, v nedeljo je pa predaval g. dr. Marušič v Tomaju: o ciljih in

smotrih našega naroda. Govornik je izvajal:

Balkanski dogodki so pokazali veličansko silo, ki tli v jugoslovanskih narodih. Pod vtisom te sile so se pričeli mnogi bati za svojo nadvlado in povsodi vidimo sedaj, kako jačijo velesile svojo vojaško moč. Balkanski dogodki so zopet vzbudili nasprotja narodov, njih medsebojni boj pokazali pa tudi, da zmaga le notranjo vzdelani narod.

To pa velja za nas Slovence, ki smo mali narod, še v veliko večji meri. Kljub maloštevilnosti hočemo izpolniti svoje od narave odkazano mesto, zato pa moramo znati pred vsem za svoje cilje in smotre. In tu nam vstala takoj naš prvi ideal, svoboda. Mi hočemo biti svobodni, ker le tako se moremo dobro razvijati. Zgodovina uči zadosno, kaj da svoboda. V svojih narodnih stvarih imamo samo mi pravico odločevanja, to je naša prva zahteva, ki izvira iz naše težnje po svobodi.

Kadar bodemo narodno neodvisni, tedaj se začne naša gospodarska svoboda, le tedaj bomo pa tudi mogli izkoristiti vse vrline naše bogate zemlje. Pri tem nas bo pa podpirala okoliščina, da nismo osamljeni, temveč da stojimo za nami vsa Jugoslavija in da bo stala vedno za nami, četudi bodo delale razne vlade vse mogoče ovire. Jugoslovanska ideja nas mora prešiniti in pomeniti za nas intenzivno delo za zmago in to na vseh poljih. Praktično pa naj pomeni osvojitvej Trsta, ki mora postati središče jugoslovanskega primorja.

Vse to pa hočemo doseči, ker vemo, da je le takrat narod srečen, kadar je vsak posameznik. Iz tega pa spoznamo tudi način našega dela. Eden za vse, vsi za enega to je geslo našega narodnega dela. To so naši cilji. Dosegli jih pa bomo, če bomo notranjo vzdelani in ker nas je malo moramo biti trikrat bolj vzdelani kot drugi narodi. Narodna zavednost mora biti temelj vsemu poznejšemu delu. Na to širimo naobrazbo in potem naobrazbe pridemo do blagostanja. Takrat pa ne smemo biti zapravljevci, temveč zmerne varčnost mora množiti našo srečo. Naše delo naj bo pa vstrajno in vedno lepše uspehe bomo imeli in če bomo vršili vse to, potem bo prenehalo izseljevanje in našim ljudem ne bo treba trumoma zapuščati

ni lepe slovenske domovine. Zdrava telesna sila bo rodila požrtvovalnost in vse delo bo lepše in uspešnejše. Zato zahtevamo delo za ljudsko higijeno. Vse naše delo bo pa zidano na pesek, če bomo sami sebe uničevali, če bomo nesložni. To staro napako moramo vreči med staro železje.

Vršimo vse to in ne bo nam treba več prenašati ponižanj in trpljenja, ker v daljavi se blesti naša zvezda vodnica: Združena Slovenija.

Burno odobravanje je sledilo tem lepim izvajanjem g. dr. Marušiča in začela se je živahna debata, v katero so posegali posebno g. dr. Vošnjak in nadučitelj Tomajski in nadučitelj iz Dutovelj.

Debata je pokazala, kako zdravo je naše kraško ljudstvo in kako krasno klasje rodi delo med tem dobim ljudstvom. Pa saj ni čudo, ko so občinski poglavarji prave kraške korenine, ki poznajo delo za narod.

„Narodna Prosveta“ pa zasluži toplo zahvalo in podpiranje od vseh, ker tako leno dviga naš narod. Še več tega dela in tudi Slovenec bo vstal.

Dijaška kuhinja v Gorici.

„Dijaška kuhinja v Gorici“ je imela v soboto, 11. t. m., svoj redni občni zbor. Udeležba je bila prav pičila. Ljudje še vedno nočejo razumeti, kolike važnosti je to društvo za naše ljudstvo. Pogrešali smo na občnem zboru zlasti tistih gospodov, ki ob vsaki priliki zabavljajo čez privandrane tužce, sosebno ker so izmed vseh dijakov, kar jih podpira Dijaška kuhinja, le 3 rojeni izven Primorskega, v odboru pa so bili in so zopet skoro sami tuji.

Predsednik, g. prof. Martin Mastnak, je s toplimi besedami pozdravil navzoče člane ter dal besedo tajniku, g. vadm. učitelju Jos. Prijatelju, ki je obširno poročal o društvenem delovanju v preteklem šolskem letu.

Društvo ima 1 častnega člana, 2 ustanovnika, 68 rednih članov in mnogo podpornikov. Lansko šolsko leto je sprejelo na hrano 57 dijakov in sicer 19 gimnazijcev, 3 realce in 35 učiteljskihnikov. Med letom je sprejel odbor še 4 dijake, 4 pa je izključil zaradi slabega vedenja ali napredka. Letos pa ima na hrani 13 gimna-

cem igrokaza oddahne z gledalcem vred, ker je trpel, kakor beneški draguljar, ko zagleda svoj filigram na vratu debele gospe Huber iz Gradca.

Dejanje je enostavno, romantično. Dogodki slede drug drugemu nevzdržno, vsak prizor je logična posledica prejšnjega, vsak gib, vsaka kretnja, vsaka beseda je na svojem mestu in za tenkočutnega opazovalca stalen vir menjajočih se vžitkov in vžičenij. Vkljub »trem mrtevceim« ob koncu je tragika polna trpke psihologije, dejanje je konec dolgega ljubezenskega romana, odbijajočega se s pestrega ozadja. Kakor v starem gobelinu spoznavamo tam spor med domovinsko ljubeznijo in osvojevalcem, žensko častjo, maščevalnostjo in krščanskim odpuščanjem, ki pa ne vzdrži.

Barbarski vojvoda Arhibald si je bil pred 40 leti osvojil deželo. Sedaj je slep in star, njegov sin Manfred se vojuje s poslednjimi uporniki, Fiora, (t. j. Cvetka), potomka podvrženega kraljevega rodu, je njegova nevesta in zaročenka, ki pa ne ljubi njega, marveč svojega odda-

ljenega sorodnika, kneza Avita z Altare. Avito jo obiskuje vsako noč. Tudi to noč se poslavljata. Stari slepi Arhibald ju slučajno zasluši s svojim napetim sluhom. — Tudi on, tudi on čuti v barbarskem srcu starca pritajeno ljubezen do te Fiore, v njej sluti več moči, nego je je v navadni punčki. Manfred se vrne, prosi Fiore gorkeje, strastneje ljubezni, ne zadostuje mu njena hladna, dolžnostna udanost. Prosi jo, naj ga pozdravlja z mahanjem s pajčolanom z vrha stolpa, ko se danes zopet povrne k svojim četam. Ona obljubi. Ob odhodu stoji vrh stolpa in njen pajčolan boža odhajajočega viteza, ki se ozira iz doline proti strmim zidovom očetovskega gradu. . . . njej pa že objema Avito kolena. — O muka nasprotja, ti neizrekljiva! Fiora nade v objem Avitu in Arhibald, ki jo je ljubosumno stražil z vsemi čuti, ju zopet zasači, sedaj tako, da mu ne ostane nobena mučna negotovost. . . . Pa tudi njej ni več mar laži in prevare, prizna mu, da ljubi nekoga drugega, četudi ne izda Avita. Arhibald jo zadavi. V tem hipu se vrne Manfred, ki je pogrešil dogovorjeni po-

zdrav z gradu, in jej odpusti tudi sedaj, saj ni bil nikdar barbar, marveč vzgojen za kristjana, . . . in odpusti tudi očetu, morilcu Fiore.

V kapelici leži njeno trpilo, — z otrovanimi ustmi. Avito jo poljubi. Manfred, ki je skrivaj pričakoval ljučimca, stopi predenj: »Stoj! . . . Povej mi, je ljubila te?« In odpušča tudi njemu v imenu pokojnice, umirajočega podpira, dokler se ne zgrudi. Potem pristopi k odru in otruje še sebe ob njenih ustnih s poljubom. Ko izve stari Arhibald vso resnico iz ust umirajočega nesrečnega sina, zaječi, — »Oh, Manfred, moj Manfred! Ah, tudi ti torej

z menoj si za vekomaj v temi brezmejni. . . . Strt pade vzrak. Angeljski zvoki trepetajo po kapeli. . . .

Kratko, enostavno, pretresljivo dejanje. Značilno je za snobizem velikega dela naše inteligence, da se je izpodtikal ob »kupu mrtvih«, češ, saj »to se več ne dela«, »ni več moderno«, — ni pa našlo v celem poemu tega, kar je avtorja upravičilo, da svojega umotvora ni nazval, ka-

Ljubezen treh kraljev.

(Konec)

Pa še nckaj je v Ljubljani zakrivilo neuspeh, to pa je specifično naše. Nimamo opreme. Benellijsve drame pa na odru brez opreme izgube, ker so preveč prirodne, da bi prenesle nesložno okolico. Fiora, Arhibald, Avito morajo živeti v svojih oblačilih, v svojih gradovih, v svojem slogu, v vsakem drugem umro. Mislite si Ludvika XIV. s footballom! Oseba ostane, osebnost se pa izgubi. Renzančnega sloga v taki dovršenosti pa ljubljanska pozornica ne zmora. Kako naj obleče svojega slepega Arhibalda, kako naj opremi teraso in sobane, kapelo, stolp, pokrajino — brez denarja, ko mora biti vsaka svetilka, vsak okrasek, vsaka črta složna z drugimi osebami, dejanjem, verzom, časom? Na Scali v Milanu so igrali s tako pripremo, pri nas pa tega ni bilo in igralac-umetnik to čuti, se zmede, izgubi veselje in toploto božanskega navdahnjenja ter ne ogreje nikogar. Interpret se kon-

zijecev, 4 realce, 37 učiteljskihnikov, 2 pripravnika z učiteljskega in 3 iz gimnazije.

Odbor je razposlal tekot leta 234 prošnji za podporo in sicer vsem okrajnim šolskim svetom, vsem posojilnicam in drugim denarnim zavodom, 25 županstvom in mnogim privatnikom, o kojih je bilo upati, da bodo radi podpirali ubožne dijake. Odzvali so se vsi c. kr. okrajni šolski sveti: goriški s 100 K, tolminski s 75 K in sežanski s 50 K. Izmed denarnih zavodov so dovolile sledeče posojilnice: Goriška ljudska 200 K, Kobariška 100 K, tolminska 50 K in ajdovska 30 K. Županstva pa mnogo premalo podpirajo Dijaško kuhinjo, da si skrbi društvo za njih mladino. Poslalo je županstvo iz Bovca 50 K, iz Ajdovščine 20 K, iz Grahovega 20 K, iz Tolmina 20 K in iz Sežane 10 K, povsod drugod pa poznajo društvo samo takrat, ko priporočajo svoje ubožne dijake. Zalostno!

Izmed privatnikov so se spomnili D. K. z izdatnejšimi zneski: neimenovana št. I in 7, ki stalno podpirata društvo, cenj. rodbina Repičeva v Ajdovščini, g. dr. Just Bačar, zdravnik v Gorici, g. dr. H. Tuma, odvetnik v Gorici, g. dr. Franko, dež. podglavar, g. odvetnik dr. Treo, g. odvetnik dr. Gruntar, g. c. kr. notar Ign. Gruntar iz Ribnice, g. dež. poslanec dr. Podgornik, c. kr. učitelj Hrast iz Trsta, g. Faganeli iz Mirna in mnogo drugih. Občni zbor izreka vsem slavnim zavodom, korporacijam in cenj. podpornikom najsrčnejšo zalivalo, ter se jim priporoča tudi za vbodoče.

Izredno marljivi so bili letos dijaki sami, ki so z dejanjem pokazali svojo hvaležnost D. K. Nabrali so pri svojih prireditvah 712 K 50 v in sicer pri veselici v St. Petru 70 K 40 v, pri telovadbi v Trgovskem domu 80 K 60 v, pri Ciril in Metodovi veselici 200 K, pri koncertih v Tolminu in Kobariču 161 K 64 v, pri koncertu v Gorici 193 K 46 v in pripravniki v Tolminu 4 K 40 v. Podpiralo je dijake pri teh prireditvah vzlasti slavno c. kr. ravnateljstvo moškega učiteljskega, ki je dijakom šlo vedno rado na roko in jim pomagalo z umestnimi nasveti. Vsem, ki so se trudili, da so veselice tako lepo vspele, srčna hvala. Velike zasluge si je steklo za Dijaško kuhinjo tudi slavno uredništvo »Soče«, ki je vedno drage volje priobčevalo izkaze daril in vabila na veselice v prid društvu ter nabiralo zanj prispevke itd. Občni zbor se mu javno zahvaljuje v nadi, da ga bo podpiralo drage volje tudi nadalje.

Odbor je vložil prošnjo za podporo tudi na visoki deželni zbor, ki bo gotovo vpošteval važnost Dijaške kuhinje ter ji dovolil primerno podporo.

Nato je poročal blaginjak, g. profesor in ravnatelj namestnik Jaka Zupančič, o društvenem gmotnem stanju. Dohodkov je imelo društvo 7594 K 20 v, izdatkov pa 7039 K. Premoženja ima 1535 K 73 v, poleg tega pa je še v Trgovski obrtni zadrugi 535 K 88 v in v Rupih 309 K zapuščine, o kateri pa še ni bilo obravnave. Skuhalo se je lani v Dijaški kuhinji 12302 kosili in 11057 večerij.

Preglednik računov, g. c. kr. ravnatelj Bežek, je poročal, da je g. c. kr. šolski svetnik Plöhl pregledal račune in da so popolnoma v redu. Na njegov predlog je

kor navadno, tragedijo, marveč po e m. Bralcu knjige se odpro vse nezaslišane lepote tega renezančnega, pa tudi v dobrem smislu modernega umotvora. Slovenski prevod ima vse vrline svojega italijanskega originala, da ga celo na d k r i l j u j e. Malo imamo prevodov, o katerih smemo kaj takega trditi, ali če, s takim pričanjem, kakor o »Ljubezni treh kraljev«. Pravimo navadno, da slovenščina ni lepa v primeri z vokalno hrvaščino in vokalno italijanščino. Tu poglejmo, kako fin, kako polno, vočen jezik je slovenščina, kako je naš jezik izoblikovan, na obnem krepak in vokalni. Gradnikov dvajsterec je finejši od Levstikove proze, more se meriti z verzi Župančiča, Nazorja, s prozo Cankarja, kjer je najboljša, in Benelli je v Gradniku našel boljše prevajalca, nego v vseh drugih jezikih. Zaradi jezika samega, zaradi sočne in zvočne slovenščine bi morali naši izobraženci čitati ta slovenski in dom na glas, da dožive z umetniškim vzhvičenjem in dramskim stopnjevanjem čustev i čisto

izrekel občni zbor vestnemu in požrvalnemu g. blaginjaku za večletno nemurno delovanje prisrčno zahvalo.

G. predsednik je poročal, da izstopita iz odbora gg. blaginjak in tajnik vsled oblice svojega dela, g. prof. Povšič in g. nadučitelj v p. Koren pa vsled bolehnosti.

V novem odboru so sledeči: gospa Ivanka Gabršček, gg. profesorji Cimerman, Dolenc, Košnik, Mastnak, Prijatelj, Ravter, Rostaher in Sovre in vadniški učitelj Bajec, namestniki pa gg. dr. De-reani, Ant. Klun in prof. Steblovnik. Preglednika sta g. ravnatelj Bežek in višji oficijal Božič. — Na predlog g. c. kr. ravnatelja Bežka izreče občni zbor zahvalo dosedanjemu tajniku g. vadm. učitelju Jos. Prijatelju, za vestno in uspešno delovanje. Nekateri gospodje so stavili še nekaj umestnih predlogov glede prihodnjega društvenega delovanja, na to pa se je predsednik zahvalil navzočim članom za sodelovanje ter jih prosil, naj tudi prihodnje šolsko leto podpirajo društvo po svojih močeh.

Takoj po občnem zboru se je konstituiral novi odbor sledeče: Predsednik g. prof. M. Mastnak, tajnik g. prof. Ant. Sovre in blaginjak gosp. prof. dr. Fr. Rostaher.

Poljska narodna prosveta in narodna obramba.

Je nekaj sličnosti med Poljaki in nami Slovenci. Recimo: Njih Galicija je naša Kranjska, njih Šlezija naša Istra in poljski vilajeti Rusko-Poljska in Prusija naše Štajersko in Koroško. Nismo si pa slični v uspehih, ker tu nas Poljaki zelo prekašajo. Ne mislimo začeti z nobenimi očitki na Slovence, ker so Poljaki pač desetkrat številnejši narod. Ali njih uspeh rezultira predvsem iz njih narodno organizatoričnega dela in sicer v prvi vrsti iz dela na polju ljudske naobrazbe in narodne obrambe.

Towarzystwo Szkoły Ludowej je centralna organizacija za ljudsko naobrazbo. Uspehi in delo te organizacije je uzorno. Središče društva je v Krakovu, kjer je tudi glavni odbor s 36 člani. Društvo ima 19 okrožij in sicer 17 v Galiciji in Bukovini ter dva v Šleziji in na Moravskem. Vsako okrožje se deli na »Kole«, ki imajo svoje eksekucije (»placuvke«) in manjših krajev. Najmanj plačevalo društveniki v selih. Ti društveniki pa velijo svoje odbore in ti imajo tudi večje pravice in dolžnosti. Člani »kole« velijo odbor okrožne zveze in samo člani tega odbora morejo postati udi glavnega odbora v Krakovu.

Taka organizacija ima več dobrih strani. Vsak član se zaveda svojih pravic do društva (volitev v odbor »Kole«) in ima vsled tega ambicijo postati nekaj v društvu. Glavno na je, da so v glavnem odboru samo ljudje, ki poznajo vse težnje in potrebe v narodu. Glavni odbor »Towarzystwa Szkoły Ludowej« se deli v odbore in sekcije. 1. eksekutivni odbor, ki rešuje mnoge stvari sam in le nekatero predloži občnemu zboru društva v rešitev. Je to najvažnejši odsek. 2. organizator-

jezikovno radost, ne filološko, marveč intimo osebno radost izbranega, umetniško pročitnega jezika in izbrane, izpoljene forme. Polno je tu krilatic, seveda ne za Klenca in druge, ki numerirajo krilatice v herbarijih, marveč za ljudi visoke umske potence, ki doživljajo kratke aforizme enako in morda bolj od dolgih oper, klubove intimnosti, particulerja, lepe slike, obleke, vitke dame, jesenskega večera ali barcarole. Poslušajmo Arhibaldove spomine na junaško borbo in srečo junaško mladih dni:

Naposled je kralj naš izmed junakov izbral si najbolje; in šli smo za njim: krdelo bliščeče srebrnozeleno in zlato, ko kača zlonosna, ki zdrami se in se izmota iz sence in leze zvoneč proti solncu. Iskri konjiči, napeti, nestrpni, jezdec mladi na njih, ostrovidni; vsi smo čutili ob prvih pihljajih Italije topli vonj živega plena. In ta boginja, objeta od morja,

cijski odsek, ki ima dva oddelka, krakovski za zahodno Galicijo, Šlezijo in Moravsko in Iovski za vzhodno Galicijo in Bukovino. Ta sekcija ima tudi dve komisiji, statistično in časnikarsko, ki ste obe deljeni v krakovski in Iovski del. 3. pravna sekcija in 4. važna šolska sekcija za vse šole. 5. prosvetna sekcija, ki ima v skrbi »Zvezo poljskih narodnih društev« in ki se deli v več oddelkov. Kvalifikacijska komisija določa dobre knjige za šolo in za ljudsko naobrazbo, komisija za izdajanje knjig skrbi za izdajanje knjig za ljudsko prosveto, koledarska komisija izdaja vse narodu potrebne koledarje. Zelo važen je tudi redakcijski odbor prosvetne sekcije »Przewodnika Oswiatowego«. To je strokovno glasilo društva, ki poroča o vsem društvenem delovanju in primerja delo Poljakov na vseh poljih, z uspehi drugih narodov. Končno je še 6. sekcija, finančna, ki upravlja tudi »Grunwaldski dar«, naš Obrambni sklad ali pa nemški Rosegger Fond.

Glavni odbor ima dalje tudi svojo pisarno, ki ima več oddelkov, kot upravni, pravni, šolski, prosvetni, knjižodstveni in oddelek za loterije v korist društva. Podružnice društva imajo pa skrbeti za posebne tečaje, analfabetske in prosvetne, dalje za knjižnice in čitalnice in tudi za potrebno vzgojo knjižničarjev. Društvo pa vodi tudi gospodarsko delo za narod. V ta namen ustanavlja zadrage, hranilnice, kupuje in prodaja staro narodno blago, predvsem na skrbi za prosveto. Vidimo, da je malokje društvo z enako pridnostjo. Rednih članov ima društvo čez 30.000 in čez 300 podružnic.

Pred kratkim je imelo to društvo svoj občni zbor na katerega je prišlo 500 delegatov iz vseh stolov. Tu se je videlo, kak medel ima društvo. Na občnem zboru se je posebej obravnavalo položaj Poljakov v Šleziji, kjer tvorijo Poljaki tretjino prebivalstva, a imajo samo 1 srednjo šolo a le privatno, dočim imajo čelji dve srednji šoli tudi privatni. Nemci na sedem držav in v kratkem dobe še eno. Zato je občni zbor nazval poslance, da nastopijo proti tem razmeram, narod na to število še v večji meri v narodno namene.

Tudi mi Slovenci bi radi slično organizacijo, na bi tudi na naše vilajete vzeli iz naših kraljev slovo.

Spomin na bitko pri Lipskem.

Pred sto leti, na dan 18. oktobra 1813., se je vršila pri Lipskem bitka, v kateri je bil premagan veliki Napoleon.

Na poljanah, s krvjo poškropljenih, kjer so v dneh med 16. in 18. oktobrom leta 1813. skoraj vse združene evropske armade pogonale v beg velikega Napoleona, se dviga danes spomenik, 91 m visok, odkrit danes 18. oktobra, na stoletni spominski dan zmage pri Lipskem. Po usodepolnem porazu Napoleona v Moskvi je za hip utihnil bojni šum. Pa ta hipni mir je bil le tišina pred zadnjim viharjem. Dočim je Napoleon v Parizu delil avdijence in v Fontainebleau sklepal nekondordat s papežem Pijem VII., so nje-

se zdela nam sama je, ker je ni branil nihče. Sama ko nezastražena deva, ki je ob dihu žehčečem barbarov kakor preplašena sklonila nežno glavico, zastrito z melanholijo. In agrabili smo jo, njo, ki nekoč je v lahkokrilatih romanskih sandalih zmagodobitno ves svet preletela; na svoje konje smo jo posadili, da bi učila nas gospodovati celemu svetu... a komaj se udje njeni so naših prstih takrili, voljno so trudnost v njih obudili, ki se je žila nam v žile, kentaurom neukrotljivim; in tu smo ostali ž njo in ležali in tu jo ljubili, in nihče od nas je nikdar ne ostavi, ljubice mlade, vse sveže, zelene in zlate; in ljubeči jo, plakamo, da nam je sužnja in da nam ni mati, ker če bi mati nam bila, učila bi nas osvojiti si z mečem vsa zemlja... Kar nam v teh verzih pove slepi stavec, ni slika, marveč kip, ne enobarvno bel, marveč mnogobarven, živobarven kip, ne

govil vojskovodje nabirali novo vojsko, ki naj bi po želji Napoleonovi štela 500.000 mož. Nemški državnik Stein, ki je pod pritiskom Napoleona zbežal na Rusko, si je na vsi moč prizadeval, da združi Ruse in Pruse. Trdnjave med Labo in Odrom so bile takrat še v francoskih rokah; v Berlinu samem je štela francoska posadka 30.000 mož. Ker se spričo tega splošnega vojnega navdušenja Viljem III. ni čutil dosti varnega v francoskem Berlinu, je po hitel v Vratislavo, kamor so se zgrinjale čete nemških zaveznikov. Za boj so pridobili tudi Rusijo, ki se je zavezala, da postavi na bojišče 150.000 vojakov. Že 4. marca so korakale ruske čete v Berlin in pregnale francosko posadko. Ruski in pruski zavezniki so pričeli boje. Izprva so bili v dveh bitkah poraženi. V teh kritičnih dneh je izkušala Avstrija posredovati mir med Napoleonom in zavezniki. Državni kancelar Metternich se je odpravil v Draždane, kjer je celih devet ur pokušal pridobiti Napoleona za mir. Pa bilo je zaman. Po 10. avgustu se je tudi Avstrija pridružila zaveznikom. Ko se je iznova začel boj, je jela Napoleona zapuščati bojna sreča, zato je nekoč potožil: »Vse je izgubljeno, zaman se borim zoper usodo.« Zla slutnja ga ni varala. Dne 16. oktobra navsezgodaj se je vnela bitka. Na obeh straneh so se bili za življenje in smrt. Dne 17. oktobra je počivalo orožje, bila je namreč nedelja, in Napoleon je ponujal premirje. Drugi dan so od vseh strani udri zavezniki v mesto. Ulice je krilo na tisoče mrtvecev, v valovih Elstere pa je našlo smrt na stotine junakov, ker je neki Francoz razstrelil most ravno v trenutku, ko je bila gneča na mostu največja.

V Avstriji in Nemčiji se vršijo danes velike slavnosti v proslavo zmage pri Lipskem. Slovenski narod se spominja Napoleona kot napovednika novih časov svobode in razvitka po slovenskih zemljah; Francozi so začeli hitro, ko so se polastili Kranjske, upoštevati slovenski jezik v šolah in uradih. Francozi so z odpravo osebne tlake pripravili kot k popolni svobodi kmetijskega tlačana. Nov veter je bil zavel, zato ni čuda, če je bil zapel naš Vodnik: »Ilirija, vstan'«... Prišli so drugi časi, ki pa niso nas spravili s površja. Tu smo in tu ostanemo. Včasih gledamo nazaj na dobo reformacije, na dobo Napoleonovo in delamo zaključke... ali to je vse za nami, pravo bodočnost ima Slovenec v vzhajajočem Jugoslovanstvu.

kip, ampak gibka, živa skušina kentaurov in barbarov, ki so si osvojili ljubimko zemljo, vsak od njih Antej in Herkul, — ali pa, kakor da je oživela vsa vatikanska zbirka antičnih herojev in prihrumela preko golčav ter se ustavila za hip, napetih mišic, pripravljena na junaški pohod, ni pa jo zremo iz temne globeli, kako se na griču ostro odbija od rudaste zarje, — heroičen, muzikalen doživljaj!

Krasne scene med Avitom in Fioro vrhu stolpa tu ne morem podati, ker je predolga. Rekel sem že, da je vredna primere z balkonsko sceno med Romeom in Julijo. Druge so: Nastopna scena, Manfredovo slovo, zamišljeni pogovor med Arhibaldom in Manfredom, Fiorina smrt, končni prizor in mnogo, mnogo drugih.

Ponatisnil bi tu najraje ves umotvor. Toda tega mi gg. uredniki ne dovolijo. Čudni ljudje! Tako mi ne preostane nič drugega, nego da nujno svetujem: Vzemite in naslajajte se!

V. K.

Slovensko gledališče v Gorici.

Jutri se uprizori izborna angleška gluma v treh dejanjih »Charley-eva teta«. Opozorjamo sl. občinstvo na to predstavo. Igra je skrbno naštudirana. Scenarija nova. Naznanjamo, da ne sodeluje vojaška godba, ker se ni posrečilo dramatičnemu odseku jo najeti. Sicer pa bodo odmore kratki, ker so se na odru upeljali razne tehnične potrebščine, ki bodo mnogo pripomogle h hitri menjavi scenerije.

Pričetek je točno ob 8¹/₂. Zato prošimo sl. občinstvo, da ne moti s kasnim prihajanjem druge gledalce in igralce. Od te predstave je odvisno, ali bomo imeli še večkrat in pogosto predstave ali ne, zato apeliramo, da se naše občinstvo odzove v velikem številu vabilu dram. odseka »Sokola«. Kdor se hoče nasmejati — jutri zvečer v »Trgovski dom«!

Predavanje g. dr. Bogumila Vošnjaka v Sežani.

V izpopolnitev poročila o sežanskem predavanju g. dr. Vošnjaka, omenjenem v članku »Narodna Prosveta« na prvi strani, prinašamo glavne misli njegovega predavanja.

Najprej je povdarjal g. predavatelj, da se posebno Kraševci morajo zanimati za svoje južne brate Hrvate in Srbe, saj nar. ur. hoda živijo že Hrvati, najčistejši štokavci. Pa oni priprosti narod na slovensko-hrvatski meji se ne imenuje niti s slovenskim niti s hrvatskim imenom, temveč pravi, da so Slovinci. Slovinci, to je pravo narodno ime za Hrvate, Srbe in Slovence, dočim je hrvaško, srbsko ime državno politično. Ideja narodnega edinstva je bila med Jugoslavlani vedno živa. Dubrovniški pisatelji so pisali slovensko. Eden največjih zagovornikov edinstva vseli Jugoslavlani je bil narodni pesnik Kačič Mitošić. Kako je pa prišlo potem kasneje v 19. stoletju do tega, da so se poslale v svet besede, kakor: Hrvati nima, Srbi nima. Ravno raditara, ker je na celim slovenskem jugu staneval isti narod, ki je govoril isti narodni jezik je bilo novsem naravno, da so Hrvati imenovali vse Jugoslavlani Hrvate. Srbi vse Jugoslavlani Srbe. Pravaška teorija je bila, da so Hrvati osnovali prvo državo na slovenskem jugu. Radi tega jim gre hegemonija med Jugoslavlani in oni imajo po mnenju revolucionarja Kvaternika rešiti istočno vprašanje. Še celo Starčević, ki je bil strasten Samohrvat, je bil naravnost priporočil ideje jugoslovanskega edinstva. V svojih spisih pravi, da ima prebivalstvo med Macedonijo in Nemčijo, med Donavo in Adrijo samo eno narodnost, eno domovino, eno življenje, življenje hrvaško. Med tem jugoslovanskim narodom se je na vnezdila maloštevilna srbska pasmina. Ime Srb pride od srbeti, Srb je gobast človek. Srbi so izvržek človeštva, Hrvati na narod gospodov. Še pred Starčevićem je pa Vuk Karadžić oznamoval, da od Trsta do Bolane prebiva en narod in ta narod je srbski. Hrvatov je samo par 100.000, pravega Hrvatskega imena snloh ni, kaiti vsi Štokavci so Srbi. Pa tudi Vuk Karadžić smatra Hrvate in Srbe za eno pleme z dneva imenoma. V šestdesetih letih, ob času zborovanja slavnega sabora pred sklenitvijo hrvatsko-ogrske nagodbe je Rački izrekel misel, da brez kulturnega edinstva Jugoslavlani ni eksistence, ni razvoja. Rački priznava, da so Hrvati in Srbi žrtva razkola med zapadno in istočno kulturo. Po njegovem mnenju je glavni namen vsakega jugoslovanskega pokreta, izločiti razlike dualističnega kulturnega razvoja. Jugoslovanska ideja se kaže v uradni dokumenti hrvaškega sabora l. 1861. Snuje se jugoslovansko vseučilišče ne hrvaško, uradni jezik kraljevine Hrvatske ni hrvaški ampak jugoslovanski.

Na koncu je razpravljajal g. predavatelj, kje je razlika med Hrvati in Srbi. Razlike ni niti v jeziku niti v plemeu niti v socialnih in družabnih razmerah. Vera ne more biti ločilni znak med Hrvati in Srbi, saj drugi narodi pripadajo raznim konfesijam, to kar je ločilo v preteklosti Hrvate

in Srbe je bila zapadna in istočna kultura. Čim bolj pa postanejo Srbi zapadnjaki, čim manjši bo že danes neznaten upliv cerkve, ki je na Balkanu dekla države, tem bolj mora izginiti kulturna razlika. To kar je najbolj razdvojilo Hrvate in Srbe, je bil različni državni razvoj, različna državna zgodovina je bila prokletstvo za Hrvate in Srbe. Tisti, ki trdijo, da brez države ni naroda ubijajo enoto Hrvatov in Srbov, ki more samo tedaj biti živa, ako se smatra narod ne za državen, temveč za kulturni pojem. Jugoslovansko vprašanje je za Slovence vprašanje narodnega življenja ali smrti. To vprašanje se pa na vsak način nima tako rešiti, da bi Slovenci izgubili svojo individualnost.

Balkan.

Srbija je odgovorila na intervencijo veselil, da ostanejo njene čete tako dolgo v Albaniji, da dobi garancije za trajen mir na meji in ureditev razmer v Albaniji. Dunajski oficijozni krogi smatrajo srbski odgovor za nezadovoljiv in napovedujejo resnejše korake trojeveze.

Italijanska vlada je vnovič intervenirala v Beograd, da naj odpokliče Srbija svoje vojaštvo iz Albanije. Ohenem je naprosila Italija tudi druge velesile za intervencijo in se zaloteno obrnila tudi na rumunsko vlado, ki je obljubila, da stori v Beogradu prijateljski korak.

Ruski poslanec Hartwig je imel s Pasichem dolgo konferenco. Nasvetoval je Pasichu, naj se drži Srbije pri svojih zahtevah najzmernejših principov, da se tako izogne vsem neprilikom.

Esad naša je odposlal srbskemu vojnemu poveljstvu delegata, ki naj sporoče prijateljsko odprtost do Srbije. Sam agitira za republiko in se hoče izklicati za predsednika albanske republike. Med pristopi Esad naša in Ismail Kemal je prišlo do ponovnih sporov in pričakovati je državljanske vojne v Albaniji.

Prestočni govor kralja Petra v srbski skupščini.

V petek je otvoril kralj Peter srbsko skupščino s tem govorom.

Spominja se padlih junakov in se zahvaljuje narodu, da je vršil s tako vnemo svoje rodoljubne dolžnosti ob priliki vojne poziva. Poslanci in vlada so pripravili vse potrebno za vojno, junaška vojska pa je sijajno izvršila svojo nalogo. Rešila je robitva prostorne pokrajine, razrušila mejo med Srbijo in Črnogorom, odprla pot Srbiji na Egejsko in Jadransko morje in prodrla tako daleč, kakor edini Car Dušan Sili na višku svoje carske moči. Ti uspehi so pokazali, da je imela Srbija prav, ko je videla le v svoji oblasti in ustavnosti jamstvo za razvoj. Nato se zahvaljuje kralj vsem celestinim, ki so podpirali Srbijo in na vsem, ki so podpirali srbske ranjence.

Uspehi Srbije so pa tem pomembnejši, ker so bili doseženi kljub velikim težkočam. Uspehi so pa rodili žal vedno novih zapetljajev, in prisiljeni se je morala Srbija bit z Bolgarsko. Boj z Bolgarsko ni bil samo boj za obrambo pridobljenega, temveč je bil to boj za neodvisnost Srbije, boj proti hegemoniji kake države na Balkanu. Podpirala nas je Rumunija in z njenim sodelovanjem je prišlo do miru v Bukarešti.

V trenutku pa, ko se je Srbija pripravljala, da vživa sadove miru, smo bili vznemirjeni z novim oboroženim napadom na našo mejo. Z energičnim nastopom se je pa posrečilo napadalce hitro premagati.

Po tolikih uspehih pa čaka Srbijo novo delo. Osiromašilo Staro Srbijo je treba dvigniti, da postane enaka novi Srbiji. Viški in krepki srbski narod bo gotovo tudi to izvršil.

Od velikega programa predloži za sedaj vlada predlog za podporo invalidom in sirotam padlih junakov, dalje potrebne predloge, da se prede državne finance. Potem pride pa na vrsto rešitev državnega proračuna in pa ureditev razmer v Stari Srbiji. S povečanim teritorijem se pa mora povečati tudi vojaška moč Srbije in zato vam predloži vlada tudi tozadavne predloge.

Želeč vam srečno in plodono delovanje, gospodje poslanci, mi je osobito

drago, da vam lahko sporočim, da so naši odnosi napram drugim državam dobri in prijateljski in upam, da bomo mogli skoro obnoviti dobre odnose tudi s Turčijo in Bolgarsko.

Politični pregled.

Štajerski deželni zbor je sprejel povšek naklade na pivu od 2 K na 4 K, in sicer z 50 glasovi proti 13. Socialni demokratje so delali obstrukcijo. Seja je trajala celo noč. Glasovanje se je izvršilo jutraj ob 6³⁰.

Tirolski deželni zbor je sprejel nov deželni in deželni volilni red. Dijete poslancem, ki stanujejo izven Inomosta, so povišali na 20, poslancem, ki v Inomostu stanujejo, na 10 K. Plače deželnim odbornikom so novjšali na 6000 K. Izvremenil se je tudi poslovnik tako, da je izključena tehnična obstrukcija.

Darovi.

Za družbo sv. C. M. so darovali: gospa Pavla Mašera 8 K in gosp. Ant. Simčič, učitelj na Dobrovem 3 K. Pri poroki g. Jos. Ribičiča, voditelja »Narodne šole« v Krumm se je pa nabralo 20 K. Hvala!

V nočedenje svojega pokojnega, dohrega znanca, g. dvornega svetnika Matveža Trnovca daruje g. c. kr. gimnaz. profesor Fran Povšič v Gorici za podružnico sv. C. in M. 5 K.

Za Ciril-Metodovo družbo daruje g. Al. K. orožniški stražmojster v Čresu, K 6 od skromična znanca.

Iz Valčedraga. — O priliki krsta novorojenčka gospoda Josipa Nardina (po domače Fele) je nabral v veseli družbi gospod Albert Arčon 7 kron ter oni znesek podaril tukajšnji Ciril-Metodovi podružnici, katerega je poslala glavnemu vodstvu v Ljubljano.

Domače vesti.

Prostava bitke pri Lipskem v Gorici.

— Sincji je bilo vse polno občinstva, človek pr. človeku, od Travnika gori do kopca Korso proti južnemu kolodvoru. Na tisoče in tisoče občinstva je čakalo ponosnega obhoda dragoncev z godbo po mestu. Godba 47. pešpolka je šla nasproti dragoncem s Travnika skozi Raštel na Tržaško cesto. Tam je stopila v sredo med dva oddelka dragoncev na konjih s trobentači v prvih dveh vrstah. Vsak dragoonec je nosil lampijoneček. Šli so po Korso, zavili v ulico Czörnig, ter prišli pri Trgovskem domu zopet na Korso, šli so skozi Šolsko ulico, čez Travniki, mimo vojašnice, po Korso v svojo vojašnico. — Danes dovolj je bila slovesna vojaška parada na Travniku, med katero so streljali na gradu. Udeležili so se je vsi višji zastopniki vojaške in civilne oblasti. Z nekaterih poslorji vzhajajo zastave.

Koncert Jaroslava Kocijana. — Pevci in glasbeno društvo, zvesto svojim načelom, je povabilo tudi letos svetovno znanega češkega umetnika Jaroslava Kocijana in njegovega spremljevalca M. Eisnerja na en koncert, ki se bo vršil v sredo, dne 22. t. m. v dvorani »Trgovskega doma«. — Koncert prične ob 8. pri zvečer. Predprodajo vstopnic je blagobno prevzela trgovina A. Gabršček v Trgovskem domu. Ostale vstopnice je dobiti pri blagajni, ki bo odprta eno uro pred pričetkom koncerta.

Opozorjamo na ta koncert ter polagamo na srce našemu občinstvu, naj ne zamudi prilike, ki se mu poruja. Kocijanova umetnost zagotavlja užitek prve vrste — užitek, kakoršnega doživimo v Gorici je redko kdaj. — Na programu so sledeče točke: 1. P. I. Čajkovskij: Koncert D dur op. 35. Allegro moderato. — Canzonetta (Andante). — Finale (Vivacissimo). 2. F. Mendelssohn: Introdukcija in fuga s koralom E moll. 3. J. S. Bach (1685—1750): Sonata III. A moll. Grave. — Fuga. — Andante. — Allegro. 4. a) Ant. Dvořak: Slovanski ples šte. 7. b) Jar. Kocijan: Lullaby: (Vspavanka). c) Smetana-Ončiček: »Skočnā« iz op. »Prodana nevesta«. 5. a) Vítězslav Novák: Serepada. b) Jos Suk: Hrepenenje. c) B. Smetana: Polka Fis dur. 6. Wieniawski: Faust-Fantasia. Številko 1, 3, 4 in 6 bo predaval Jar. Kocijan. Številko 2 in 5 M. Eisner. Med proizvajanjem posameznih točk bo dvorana zaprta. Cene: Fanteuil 4

K, sedeži I. vrste v parterju ali na balkonu 3 K, II. vrste ali na galeriji 2 K, III. vrste 1 K 50 vin. Stojišča 1 K. Dijaki in vojakji do narednika 60 vin.

Od pondeljke naprej se prodajajo v trgovini A. Gabršček v Trgovskem Domu abonement - karte za vsa predavanja »Narodne Prosvete«. Opozorjamo na to vse Goričane, da pridno kupujejo celotne vstopnice za vsa predavanja in da si jih pravočasno priskrbe.

Akad. fer. društvo »Adrija« v Gorici začne prirejati s prihodnjim tednom redne sestanke »Adrijašev«, starejšin in prijateljev društva. Ker ima odbor »Adrije« za to leto obširen program, ki se bo razmotrival ravno na teh sestankih, pričakuje odbor kar najštevilnejše udeležbe ne samo od strani dijaštva, temveč tudi od strani starčijstva. Kje in kedaj se bodo vršili sestanki, še pravočasno naznanimo.

Porotno zasedanje v Gorici. — V torek 21. t. m. bo porotna razprava, proti Antonu Marcholi iz Tržiča in Ivanu Berčetu radi poskušene tatvine v davčnem uradu v Červinjanu.

Goriška davkarja. — Gosp. Theodreze je upokojen. Opozorjamo na to gosposke državne in deželne poslance. Čas je, da dobi tudi goriška davkarja povsem nepristranskega, vestnega in jezikovno sposobnega načelnika. — Na to mesto tiče naš človek, saj ima opravila poleg mesta tudi s celim okrajem goriške okolice! Pozor!

Deželnega noslanca barona Locatellia, člana gosposke zbornice, je imenoval cesar za efektivnega tajnega svetnika.

Redni občni zbor Pevskega in glasbenega društva v Gorici se bo vršil dne 30. X. t. l. ob 8 zvečer v društvenih prostorih ul. sv. Ivana 7. l. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnikov občnih zborov pretečenega leta. 2. Poročila odbora in revizorjev. Sklepanje o računu 1912/1913 in proračunu 1913/1914. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. Prav obilne udeležbe pričakuje odbor.

Mesto carinskega oskrbnika na južnem kolodvoru v Gorici, prazno po ranjem kolodvoru, sedaj silno skrbi italijanske kroge v Gorici. Na nogah so, da bi zasedel to mesto kak italijanski carinski uradnik. Na to mesto na tiče le slovenski uradnik, ker imajo v onem uradu največ opravila Slovenci. Nikakor ne sme priti na tako važno mesto kak Italijan, ki bi znal slovensko le onel poco che occorre, ali Nemec, ki bi naihře ne znal nič slovensko, marveč poišče na se uradnika sposobnega v vsakem oziru za to važno mesto! Onozarjamo na to noslanca!

Polet v aeroplanu iz Asnera v Gorici. — V torek jutraj se je dvignil pri As-

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na kolodcu trneča neprekoslivo sredstvo katero ima prednost pred vsimi drugimi zdravilnimi stili, kroglicami in grenicami.

Cena orig. škatlje K 2.—

Pozarjanje se sodnijsko zasleduje.

Mollo-vo Franc. žganje in sol

za ribanje života — Boledno olajšuje in ohranjuje staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste. Orig. steklenica K 2.—

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodnicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in kr. dvorni zaležnik, Dunaj, Tuchlauben 9. Zaloge v Gorici v lekarni: A. Gironcoli, G. Cristofolotti.

ODLIKOVANO

MIZARSTVO

: z električnim mehaničnim obratom :

ANT. ČERNIGOJ

Gorica, Tržaška cesta št. 18.

Izdeluje: vsa stavbena dela, okna, vrata, podove. Zaloge pohištva omare, mize, postelje, stolice, okvirje, blazine in šuste. Zaloge: Strgarskih in rezbarskih izdelkov.

pernu vojaški aviatik nadporočnik Elsner z enim potnikom nadporočnikom Stojčevičem, da poleti v Gorico. V višini 1400 m je preletel Semering, nato je letel čez krasno dolino Mure. Nazoval v Stubalpi lov na »kmečki stran« in letel proti Karavankam, kjer je v višini 2400 m preletel Stol. Od tod se je obrnil proti Bohinju in Tolminu in dospel ob pol 12. uri v Gorico, kjer je na vojaškem vežbališču gladko pristal. Rabil je torej z Dunaja v Gorico le 4 ure. Pač lep uspeh. — V sredo dopoldne se je Elsner zopet dvignil v Gorico in plul nazaj v Aspern, kamor je prišel ob treh popoldne. S kakšno silo deluje motor se vidi iz tega, da so ljudje slišali ropotanje stroja, kljub temu, da je letel Elsner navadno v višini 2000 metrov.

Občni zbor Čitalnice na Blatnih v Gorici se vrši dne 21. oktobra t. l. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih ulice Camposanto št. 22. Dnevni red: Poročilo predsednika. Poročilo tajnika. Poročilo blagajnika. Poročilo gospodarja in knjižničarja. Volitve odbora. Slučajnosti. — Odbor.

Za Narodni muzej so darovali: 1. g. Marmolja Josip, trgovec v Mirnu, pištolo, katero je prinesel neki avstrijski vojak l. 1866. iz Versa; 2. g. Ant. Šantel, c. kr. šolski svetnik v pok., 1 orglice iz trstike (z opisom); 3. g. Rud. Sedevič, davčni asistent v Gorici, 1 staro listino; 4. g. Andrej Flajs, učiteljski III. t. l. slovensko in 1 nemško knjigo; 5. g. Iv. Lavrenčič, dijak v Gorici, 1 slovensko knjigo; 6. g. Fani Živec, učiteljica v Dutovljah, 112 raznih novcev; 7. g. Al. Urbančič, nadučitelj na Vogrskem, 3 slike na steklu in 1 bakrorez Sv. Gore iz 17. stoletja. Odbor.

Na sestanek psihiatrov, ki se je vršil pretekli teden v Gorici, so bili vabljeni vsi mogoči funkcionarji, državni in deželni uradniki, (ki se najbrže v svojih prostih urah pečajo s psihiatrijo). Vabljen pa ni bil noben goriški zdravnik. Ko se je svoječasnno otvorila nova deželna umobolnica, je gospoda jednako prezrla povabiti najbolj kompetenten stan, goriške zdravnike. V čem tičijo vzroki? Pa ne da bi se gospodje v umobolnici bali kritike in kontrole svojih kolegov-zdravnikov? Navaden čut dostojnosti bi pač zahteval, da se povabi na zdravniški kongres menda v prvi vrsti zdravnike in šele potem sodnike, inženirje in druge uradnike.

Vse to gre na rovaš starega deželnega odbora in dr. F. iz umobolnice.

»Goriška Slovenska Mladina« vabi gospice članice »Damskega odseka« k l. konstitucionalni seji, ki se bo vršila v nedeljo, 19. t. m. (jutri) točno ob 3. uri pop. v ulici sv. Ivana št. 7 I. nadstr. in ne kakor prvotno objavljeno v Trgovskem Domu. Odbor.

Trije prijatelji kokoši. — V ulici Coronini so pobrali iz kokošnjaka Ane Štanteve trije tatiči 22 kokoši. Tatiče so prijeli; so: Karol Rusjan, Marij Vogrič in Fran Tenčič. Sedaj jedo v ulici Doga na »mineštro« in zraven se jim sline cede po lepih kokoših.

CENTRAL BIO. — Minoli teden je imel kinematograf Central Bio različne zanimive vsporede, kojih obilni obisk je bil znamenje, da se je občinstvo že privadilo temu podjetju. Danes in jutri se bode predstavljal film »Zabave eskadrona«, ki predstavlja humoristične prizore iz vojaškega življenja. — Jutri bode spremljal predstave ob 5., 6. in 7. uri vojaški orkester. Predpoludne jutri pa bode matiné za okoličane, ki prihajajo ob nedeljah v mesto.

Priloporača se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel »Pri Zlatem Jelenu«. Istotam se sprejemajo abonenti po dogovoru po zelo nizkih cenah.

Domača politika.

O deželnem zboru se bodo širile od izvestne strani gotovo krive vesti po deželi. Priporočamo občinstvu, naj se ne ozira na take vesti, marveč naj mu služi v presojo položaja v deželni hiši današnji naš uvodnik.

Interpelacije. — Vloženih je bilo od strani Slov. kluba v našem deželnem zboru več predlogov in interpelacij gospodarske vsebine. Pripravljene pa so bile za sejo 17. t. m., ki je odpadla, ker je deželni zbor že odgojen, še druge važne interpelacije: gledé prostorov goriške realke, srednješolske te-

lovadnice v Gorici, poštnih razmer na Ajševici, gledé zgradbe »Soče« radi Casapiccole, gledé razmer na tukajšnjem državnem kolodvoru. Vse te interpelacije pa bodo podane v državnem zboru na Dunaju.

Da gredo proč iz Gorice, da jim ni več obstati tukaj »med to pakazo«, pravijo razni nemški železničarji, učlanjeni v slovitem društvu s ponosnim imenom »Deutscher Gesangverein der Staatsbahner in Görz«. Povedali smo zadnjič, kako radi bi bili zborovali gospodje nemški železničarji v hotelu pri treh kronah, pa niso mogli. Prišli so »die verfluchten Bindischen« in nemško zborovanje ni moglo niti pričeti. To je nekatere Nemce najpristnejše nemške krvi tako razjarilo, da slovesno zatrjujejo, da si hočejo pomagati proč iz Gorice, tje gor proti severu. Naj le gredo le, pot imajo tako brezplačno; za jedačo in pijačo jim pa damo še denarja na pot. Morda bi kdo res rad šel, ali kruhek, ki ga služijo v Gorici v škodo domačinov, je tako dober, da jih drži trdno v Gorici, če tudi ga jim Slovenci včasih malce opoprajo.

Zahtevajte vozne listke na železnih po slovensko! — Koliko je Slovencev, ki še vedno zahtevajo pri blagajnah na kolodvorih na naših tleh vozne listke v tujem jeziku! Nekaj naravnost neverjetnega je, da je v tem oziru najbolj nemarna inteligenca! Povsodi po slovenski zemlji mora zahtevati Slovenec vozni listek v svojem jeziku in z železniškim osebjem govoriti slovensko! To je sicer nekaj povsem naravnega samo po sebi, ali Slovenci so po večini bi rekli pač še vedno taki, da jih treba preganjati celo k izpolnjevanju narodne dolžnosti take vrste! V naši deželi treba zahtevati vozni listek povsodi na vseh postajah po slovensko. Saj Italijan zahteva vozni listek na postaji na slovenski zemlji po italijansko in ga dobi! Slovenci, sledite mu!

Narodna obramba.

Prosimo daril in igrac za gojence na otroških vrtcih družbe sv. Cirila in Metoda. — G. čna P. je izročila družbi sv. Cirila in Metoda lepih, dobro ohranjenih igrac, katere so ji izročili ko je bila otrok, dobri roditelji v zabavo. Hvala tej plemeniti rodoljubki, ki je s svojim darom pripomogla, da dobe tudi nekateri družbini gojenci za Božič razveseljiv dar. Ali družba sv. Cirila in Metoda ima veliko otrok, skoro 2000 jih je v njenih zavodih. Vsi ti so ji ljubi, vsem tem želi napraviti kako veselje za Božič. Zato pa se obračamo s prav iskreno prošnjo do vseh onih, ki so odrasli otroškim letom, pa imajo shranjene igrace s katerimi so se svoj čas razveseljevali, priporočamo se posebno slovenskim trgovcem, da obdare s posredovanjem naše družbe njene gojence z kakimi zabavnimi predmeti. — Družba sv. C. in M.

Od družbenih vžgalic pa je izročil g. Perdan veletržec v Ljubljani lepo vsoto K 1500. Naj bode te navedeni svoti živopomin narodno čutečemu občinstvu, da kupuje le to blago, ki prinaša naši družbi tako zdatne prispevke.

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela od g. M. Zalokarja, tovarnarja drož zopet lep prispevek v znesku 70 K. Vse narodne trgovce in peke ter rodoljubno narodno ženstvo opozarjamo na izboren izdelek teh droži, ter želimo, da bi jih vsepovsodi kupovali, ker donajajo tudi družbi sv. Cirila in Metoda gmotno korist.

Prosveta.

Predavanje Narodne Prosvete:

18. oktobra v Tržiču, predava dr. E. Dereani: Higijena v domačem življenju. 19. oktobra v Komnu, predava dr. I. Bačar: Doživljaji slovenskega zdravnika v balkanski vojni.

19. oktobra v Temnici, predava dr. Bog. Vošnjak: Slovenci in Jugoslovani.

Društvena knjižnica se nahaja v Trgovskem domu (vhod Via Petrarca) ter je odprta ob sredah od 6—7 zvečer in ob nedeljah in praznikih, ki padejo na nedeljo od 10—12 ure predpoludne.

Odborova seja »Matice Slovenske« dne 9. 10. 1913. Seje se je udeležilo 23

odbornikov, oziroma 25. G. predsednik se obširneje spominja dr. K. Glasera, čigar znanstvena izobrazba in delavnost sta presegali poprečnost. Nadalje javi, da se je pobrigal za literarno zapuščino pisatelja Ogrinca. — Spominska plošča Janezu Trdini se bo razkrila prihodnje leto. — Topla zahvala se izreče g. odborniku šolskemu svetniku Vilibaldi Zupančiču, ki je bil odbornik izza 1878, a je radi bolehnosti sedaj odložil odborništvo. — Poškodbe na Matični hiši, ki so nastale vsled regulacijskih del v Ljubljani, se ocenijo. Določi se kredit za katalogiziranje Matične knjižnice. — Poročilo o fondu za Bleiweisov spomenik se vzame na znanje. — Potrde se nasveti in predlogi zemljevidnega odseka. Matica bi morala vedeti, kaj je glede krajepisja ukrenil deželni odbor Kranjski. Koncem tega meseca bo zadnje posvetovanje o sedanjih korekturah zemljevida. — Matica je prejela zopet nekaj Vošnjakov korespondence. Geografski opis Štajerske (Slov. zemlja) prevzame g. prof. Vesnjak. — Publikacije za 1913. leto bodo obširnejše nego zadnja leta ter izidejo v novi umetniški opremi. — Nekí beletristični rokopisi se izroče v recenzijo. — Matica izda veliko poljudno pisano in ilustrirano delo prirodoopisne vsebine (v obliki vseučiliških predavanj), ki je za Matico sniše univ. docent v Würzburgu dr. Boris Zarnik. — Matica je pozdravila odkritje nagrobnega spomenika hrvatskemu pesniku Kranjčeviću v Sarajevu, ki se je vršilo dne 28. septembra t. l. Pri razkritju Medvedovega spomenika (v Kamniku) je zastopal Matico njen predsednik. Članov je plačalo do zdaj za tetočje leto 1700.

DOPISI.

Iz potne torbe. — Lep dan je bil v nedeljo in radi tega sem se peljal z avtomobilom malo po Vipavski dolini. Avtomobilno podjetje »Gorica-Postojna« ima na razpolago res prav praktične vozove. Občinstvo se prav pridno poslužuje avtomobila in opaziti je, da je bilo to podjetje res potrebno. Promet je precejšen in sicer iz Ajdovščine do Postojne, iz Gorice do Ajdovščine je slabši. Radi tega ima podjetje baje zgubo. Kdor se je prej kedaj peljal s pošto po Vipavski dolini, si je gotovo zapomnil ono dolgočasno »guncanje« v poštnem vozu. Sedaj pa se nudi občinstvu jako praktična in hitra vožnja z avtomobilom. Nekateri pravijo, da so cene predrage, ti pa gotovo ne računajo na to, da je čas še dražji. Dandanes mora človek računati na to, da odpravi vsako delo v čim krajšem času. Čim manj časa se porabi, tem večji je dobiček.

Vinska letina se je po Vipavskem obnesla na splošno srednje dobro. V nekaterih krajih je vinska trta obrodila bogateje, v drugih pa bo pridelek glede kakovosti boljše od lani. Dosedaj se je prodalo še prav malo vina. Kupcev je bilo malo in še ti so ponujali nizke cene. Morda se razvije kupčija pozneje. Povprečna cena je 28—32 kron. Po Kranjskem, t. j. onkraj Hublje, točijo že več dni novo vino in sicer po 64 vinarjev liter. Krčmarji tostran Hublje se pa je jezijo, ker ne smejo točiti še novega vina. Jeza je res opravičena. Grozdje, ki je rastle v enem in istem kraju in je bilo potrغانo zajedno z onim, ki mu je lastnik krčmar, ki stanuje onkraj Hublje je prej dobro za točenje kakor pa ono, ki mu je lastnik Primorec. Hudo-mušneži pravijo: da primorska vlada bolj skrbi za zdravlje svojih ljudi, kakor ona na Kranjskem! — Fižola so pridelali letos po Vipavskem malo, krompir pa prav močno gnije. Ljudje ga morajo metati na gnoj. Turšice je bilo še precej. Glede sene in otave pa je bil pridelek srednje dober. Dež je mnogo oviral pri spravljanju krme in mnogo se je pokvarilo sene radi tega, ker je bilo potem še, ko je bilo pokošeno, zmočeno po večkrat. Take krme žival ne mara in naš kmet pravi, da ko se seno praši, živini ne diši. — Sadja pa je bilo sploh malo. Na Vipavskem škoduje sadju burja, ker ga otrese, še predno dozori.

Glede vina pa velja še vedno ona stara pesem, da se naši posestniki počejo navaditi na to, da bi vino napravili po novem načinu. V naših Brdih so že davno prišli do spoznanja, da je novi način veliko boljše in da se spravi tako vino prej v kupčijo. Svetovati bi bilo, da bi se po Vipav-

skem priredilo v večjih občinah tozadevna predavanja in ljudem predočilo vse ugodnosti, ki bi jih imeli, ako bi se na splošno ravnali po novem načinu. Marsikak bi se dal prepričati in uspehi bi ne izostali. F.

Iz goriške okolice.

V Št. Andrežu so ponovili Ganglovo dramo »Sin«. Tudi ta predstava se je dobro obnesla in je bila povoljno obiskana. Vsa čast prirediteljem!

Požar v Ozeljanu. — Lovski čuvaj je zapazil v četrtek zvečer požar. Zgorel je hlev in precej hiše, last Alojzija Erjavca. Čuvaj je rešil živino.

Iz Prvačine. — Združena narodna društva v Prvačini priredě 26. okt. t. l. (ob priliki tekme tretjega okrožja Gš. S. Ž.) javno prireditev ter vabijo prijatelje in znanee, da se iste v čimvečjem številu udeležijo. Namen tej prireditve je podpreti moralno in gmotno domače sokolsko društvo in C. M. družbo. Prvaški Sokol rabi podpore, da bode zamogel lažje ohraniti »Sokolski Dom« in istega čim prej izplačati. Če slovenski Sokoli kaj prirede, se vedno spomnijo prepotrebne C. M. družbe. Tudi 26. okt. bo Družba zastopana po domačih podružnicah, možki in ženski. Vspored prireditve je sledeči: Ob 3 in pol pop. javna telovadba III. okrožja, nato pevske točke Sokola iz Prvačine in Šempas-Ozeljana, potem tridejanska-veseligr »Na ogledih« in po vspredu prosta zabava. Kdor hoče tega dne napraviti izlet, naj si zbere Prvačino, kjer bode imel dovolj zabave. Zbrana bo z ozirom na okrožna društva vsa vipavska dolina. Posebni lepaki bodo pravočasno naznanili natančnejši vspredu. Združeni odbori.

Iz Opatjegasela. — Nekoliko besed v odgovor na dopis iz Opatjegasela: Ni nam na tem, da bi branili tukajšnjo občinsko unravo, za to nimamo najmanjšega povoda, in kakor dopisnik trdi o svojih številnih pritožbah na deželni odbor so ravno te pritožbe one, katere so vložene od nas in ne od njih, oziroma njega.

Računski odsek, kateri bi moral dopisnika bore malo brigati, je svojo zadevo vošteno in nepristransko rešil, in povemo, da je odsek tudi več vedel, kar se tiče tega, iz česa obstoji občinsko premoženje in onih zagonetnih računov prvi dan od desete ure zjutraj do osme zvečer, kakor kdo drugi, ki je celo leto brskal in iskal po tej zadevi. Dokaz je ta, da je računski odsek pri tako imenovani »vaški« rešil osemsto in dvaintrideset kron občini v prid koj prvi dan. Se razume, da se je tudi pri tem pregledovanju marsikaka pomota našla, a če je naše slavno starešinstvo iste ovrгло v javni seji vpriču enega izmed članov odseka z motivacijo, češ so računi že prav, saj smo jih mi vsako leto odobrili, potem naj dopisnik vpraša te vzor- občinske gospodaje, čemu so izvolili pregledovalni odsek in občini te stroške napravili? Ako pa prizadetim ni to prav za to, ker župan, katerega se ti računi tičejo, nima sile na kolenih prositi s strahom pred kakimi zlimi posledicami, je to le njegova čast, za onega pa, katerega ta stvar peče, škandal! Za danes dovolj!

Kolesarsko društvo »Solkan« v Solkanu je dne 12. t. m. priredilo običajno cestno dirko, proga: Solkan-Kanal-Solkankaljava 36 km. Prvi je došel na cilj Srebrnič Alojzij v 1 uri 8 min, vozil je z kolesom »Görické«. Drugi je došel Bašič Ivan v 1 uri 10 min. s kolesom »Start«. Tretji je došel Vižin Josip v 1 uri 10 min. in 17 sek. s kolesom »Görické«. Četrty je došel Hrovat Anton v 1 uri 11 min. s kolesom »Görické«. Peti je došel Erjavca Ciril v 1 uri 18 min. z kolesom »Görické«. Darila so se razdelila 1/2 ue po končani dirki v gostilni gosp. Alojzija Mozetič v Solkanu. Prvo darilo je bila velika zlata svetinja. Drugo in tretje darilo veliki srebrni pozlačeni svetinji. Četrto in peto darilo mali srebrni svetinji. Vsi drugi dirkači so došli v maksimalnem času, tako lahko rečemo, da je dirka popolnoma dobro se izvršila. Da se je ta dirka tako dobro sponesla, se mora društvo zelo lepo zahvaliti cenj. tvrdki Kerševani & Čuk v Gorici, katera nam je dala na razpolago mehanika in motor brezplačno za nadzorovanje cele dirke. Častitati moramo tudi tvrdki Kerševani & Čuk za tako izborna kolesa »Görické«, ker so vsi dirkači s kolesom »Görické« bili odlikovani.

Iz Št. Ferjana. — Že več časa čuje-
mo, kako neki mogočnjak hoče odstraniti
našega redarja in ga menda pognati po
svetu z družino vred. Redar pa vrši redno
svojo težko službo in ne dela nobene iz-
jeme, torej je na mestu. Čemu ga potem
preganjajo? Ali hočejo takega redarja, da
bo kar najbolj pristranski?! — Več ob-
činarjev.

Iz tolminskega okraja.

Iz Podmelca. — Pri nas se je ustano-
vilo pred časom »Prostovoljno gasilno
društvo«. Namestništvo je že sprejelo na
znanje pravila našega novega društva.

Sv. Lucija. — Pri nas se je osnovala
podružnica »Zveze jugoslovanskih želez-
ničarjev«. Tako se širi ta potrebna orga-
nizacija po progi naše planinske železnice.
Slov. železničarji, pristopajte k naši sta-
novski organizaciji!

Iz bouškega okraja.

Čezsoča. — Obč. računi za l. 1908. in
1909. so bili razporejeni občinstvu-dav-
koplačevalcem na vpogled. Kdo naj jih pa
pregleda, ko je večina davkoplačevalcev
že v tujini? Računi bi morali biti razpo-
loženi, dokler je ljudstvo doma. Še oni, ki
so doma, imajo polne roke dela. Glavar-
stvo lahko izpriča, koliko »posov« je iz-
dalo. Ali so bili računi nalašč v tem času
razporejeni? Kaj takega se ne odpusti.
Deželni odbor prosimo pomoči!

Davkoplačevalci.

Gospodarske vesti.

**Strokovni tečaj za mizarje v Solka-
nu,** ki ga prireja c. kr. ekspozitura za
popotni pouk in zavod za pospeševanje
obrtni v Gorici, se odpre dne 30. okt. teko-
čega leta. Tečaj obsega: 1. Pouk v stro-
kovnem risanju za pohištveno mizarstvo.
2. Posvetovanje o strokovnih zadevah. 3.
Praktični pouk po interesovanih delavni-
cah. Ad 1. V tečaj strokovnega risanja se
sprejemajo le mizarji mojstri in pomoč-
niki, ki se obvežejo tečaj redno obisko-
vati. Prednost imajo oni, ki so dovršili
obratno nadaljevalno šolo. Število je dolo-
čeno na najmanj 10 in največ 15 obisko-
valcev. Pouk se vrši vsako nedeljo od
9—12 predp. in vsak petek od 6—8 zveč.
Ad 2. Strokovni učitelj je vsak petek in
soboto od 9—12 predp. na razpolago mi-
zarjem zlasti mojstrom s strokovnimi na-
sveti, izdelovanjem strokovnih načrtov,
proračunov itd. Ad 3. Ako je strokovni
učitelj naprošen, da obišče posamezne de-
lavnice v svrhu nadzorovanja del, pojas-
nila načrtov, tehničnega dovršenja del
itd., mu je zato določen popoldanski čas
od 2—5 omenjenih dveh dni. Vpisovanje
v risarski tečaj se vrši v nedeljo dne 26.
t. m. ob 11—12 predp. v risarski dvorani,
kjer se nahaja tudi posvetovalna soba.

**Pri Šibeniku se je ustanovila s po-
močjo trgovskega ministerstva zadruga
za ribarenje morskih gob.** — Namen za-
druge je pridobiti izvrstnim dalmatinskim
gobam, ki jih ne prekašajo niti najboljše
grške, odjemalcev, da se dvigne tudi ta
zaklad Dalmacije. Slovenske trgovce in
obrtnike opozarjamo na to zadrugo, pri
 kateri naj v prvi vrsti krijejo svoje po-
trebe. Ohrnejo se na tudi lahko na ek-
spozitni pospeševalni urad c. kr. trgovin-
skega ministerstva od 20. Dunaj L. Post-
gasse 8.

Tečaj za uporabo sadja in zelenjavi.
Par dni po zaključku gospodinskega te-
čaja se je vršil enodnevni tečaj za upora-
bo sadja in zelenjavi v prostorih deželne
kmetijske šole. Da je bila ideja prireditve
tega tečaja srečna, dokazuje veliko števi-

lo udeleženk iz vseh slojev, iz mesta in z
dežele. Že pred določeno uro se je zbralo
zadostno število vedoželjnih gospodinj in
gospodičen, ki so si pred pričetkom podu-
ka ogledale vrtno in trtno nasade na zem-
ljišču kmetijske šole v družbi ravnatelja
in č. šolskih sester. Tečaj je pričel ob 9.
uri zjutraj in trajal do 5. ure popoldne z
opoldanskim odmorom. Udeleženke je bilo
nad 50. Gospod ravnatelj A. Štrekelj je
prvo razložil v poljudnih besedah pomen
konserviranja sadja in zelenjavi za vsako
pridno in vestno gospodinjico in podal tudi
na kratko par teoretičnih nasvetov, kako
je treba postopati s sadjem in z zelenjavo,
da se ne skvari v vazah. Da se udeležen-
ke lahko prepričajo o kakovosti konservi-
ranega sadja, je gospod ravnatelj dal na
razpolago nekoliko napravljene konzerv,
ki so popolnoma potrdile njegova izjava-
nja. — Udeleženke so imele tudi priliko
videti v kuhinji kmetijske šole, kako se
praktično pripravljajo konzerve, in tudi
kako se pripravljajo in konservirajo neka-
tere vsakdanje jedi. — Vse udeleženke so
izrazile svojo zadovoljnost nad tem, da se
je tečaj vršil, le škoda, da je bil pouk tako
kratek. Izjavile so, da bi bilo dobro, ako
se bi takšen tečaj priredil v večjem ob-
segu. — »Samouprava«.

O našem državnem gospodarstvu je
govoril v nedeljo v Litomeřicah dr. Stein-
wender. Njegova izvajanja so vredna, da
jih zabilježimo, ker slika, katero je podal
znani strokovnjak v finančnih zadevah
dr. Steinwender je naravnost obupna. Iz-
vajal je: Finance trozveze, kar se tiče Ita-
lije in Nemčije, so ugodne. Nemčija je ne-
davno utrdila svoj denarni trg. Italija pa
živi naravnost v dobi gospodarskega raz-
maha. **Najslabše od vseh velesil pa stoji
Avstrija.** Že leta znaša dejanski primanj-
kljaj Avstrije vsako leto nad dvesto mili-
onov. Ta primanjkljaj se redno pokriva z
dolgom, tako, da mora sedaj Avstrija pla-
čevati samo na obrestih ogromno vsoto.
Največji del izdatkov pa se porabi v ne-
gospodarske v vojne namene. **Izdatki za
armado so se v zadnjih dvajsetih letih
podvojili.** Posledice tega bednega av-
strijskega gospodarstva pa nosijo v prvi
vrsti srednji sloji, ki pred vsem trpe vsled
visoke obrestne mere. **Kurzne izgube pri
avstrijski renti znašajo 2000 milijonov
kron.** Zato je zadnji čas, da se sanirajo av-
strijske finance. Tako je izvajal Nemec, ki
je član vladne stranke, kakšne podatke bi
še le nadal vladni zastopnik. In kljub tej
sliki hoče vlada zopet zvišati število vo-
jakov in nove žrtve vreči v žrelo nikdar
silega militarizma. Z ozirom na gospodar-
ski položaj Avstrije ne moremo odobrava-
ti novih izdatkov, če ni tu potrebno kri-
tie, ker drugače pridemo v bančrot.

**Zborovanje goriške krčmarske zadr-
ge. Protest proti povišanju naklade na
pivo.** — Izvenredno glavno zborovanje
gostilničarske zadruge goriške se je vr-
šilo dne 10. oktobra t. l. v veliki dvorani
trgovsko-obrtno zbornice. Zborovanja se
se udeležili gg. dr. Pavel pl. Gaspero, c.
kr. komisar in dr. Herman Blodig, c. kr.
obrtni nadzornik iz Trsta, katere je po-
zdravil v imenu mnogobrojnih zboroval-
cev g. R. Libisch, predsednik zadruge,
nakar se je prešlo na dnevni red. K 1.
točki je poročal g. Libisch obširno o
drugem glavnem zborovanju državne zve-
ze avstrijskih gostilničarjev v Trstu, ter
je slednjič dostavil, da kedar stopi v ve-
ljavo mali finančni načrt, s katerim
se podraži užigalice, naj se v
sporazumu s kavarnarji go-
stom ne postavlja brezpla-
čno užigalicena mizo.

Glede nadur čez policijsko uro
ne se zanosi kompetentne ob-
lasti za dovoljenje, da dobi vsak gostilni-
čar blok, s katerim lahko poljubno podali-
ša sam odpretje čez policijsko uro. Pre-
sednik predlaga, da se vse vino, tudi
ono od privatnih oseb, ki ga kupujejo
čez 56 l. skupno obdači. Tem načinom
bi si opomogla dežela in mesto, katero fi-
nančno slabo stoji. Ako mora gostilni-
čar plačati užitnine od vina, katero po-
rabi v družini, tedaj naj plačujejo užitni-
no vsi brez izjeme. Omeni, da se je v
tretjaseti deželni zbor goriškega predlagalo povišanje
užitnine na hliva od 4 na 8 K.
kar bi pomenilo uničenje go-
stilničarjev; kajti dokazano je, da
je v Češki konsum piva padel za 40%

vsled poviška užitnine na pivo od 2 na 4
K. Podpredsednik g. Baumgarten
predlaga ustanovitev registrovane sta-
novske bolniške blagajne. Sodrug g. Je-
ras je poročal o dogovoru med zalaga-
telji piva in gostilničarji v zadevi odda-
janja piva privatnim osebam. Sodrug g.
Batjel je poročal o škodi, ki jo prena-
šajo goriški trgovci in gostilničarji vsled
nedeljskega počitka in priporočal, da se
v tem oziru zjednači deželo z mestom.
Sodrug g. Gleščič poroča o škodi, ki
zadene gostilničarje iz prodaje vina v ste-
klenicah po jestvinčarjih ter nasvetuje
kako bi si v tem slučaju lahko sami po-
mogli. Predsednik se zahvali na
obilni udeležbi in zaključil zborovanje,
katero je pokazalo, da smo začeli tudi v
Gorici gibati. X.

Trgovski koledar 1914. — Uredil dr.
Rudolf Marn. VIII. letnik. Izdalo in zalo-
žilo Slov. trg. društvo »Merkur« v
Ljubljani. Koledar ima kakor vsako leto
jako bogato vsebino; po obliki zelo pri-
praven koledar. Cena koledarju 1 K 20 v.
Priporočamo.

Sokolski vestnik.

Telovadno društvo Sokol v Kojsem
vabi na veselico, ki bo v nedeljo 19. t. m.
Na vspredu je: petje, deklamacija, telo-
vadbica, godba, društveni ples.

**Prvo predavanje s skloptičnimi sli-
kami VI. slovanskega zleta v Pragi 1912.**
se vrši v torek 21. oktobra v Trgovskem
Dolju. Slovansko Sokolstvo je v Pragi
pred svetovno javnostjo pokazalo celemu
svetu uspehe svojega polstoletnega smo-
trenega delovanja, ki naj izpriča, da spe-
mo vedno višje in višje, da se nam ures-
niči Tyrševa ideja združiti vse Slovan-
stvo v Sokolstvu. Želeli je, da se vse go-
riško zavedno občinstvo zanima in v ve-
likem številu poseča ta predavanja, ker
ne bo nikomur žal, da je videl te krasne
uspehe Sokolstva.

Pričetek predavanja ob 8¹/₂.
Predava in razlaga dr. Drago Maru-
šič. **Predavanja se vrše: 21., 23., 28., 30.**
oktobra ob 8¹/₂ uri zvečer. Vstopnina:
Stojišča 20 vin. Sedeži v pritličju 40 vin
na galeriji 60 vin. — V Ljubljani je bilo
navzočih nad 2000 poslušalcev, pričaku-
jemo od Slovencev v Gorici polne ude-
ležbe.

Prvo predavanje, v torek 21. t. m. bo
obsegalo s slikami: Praga — telovadišče
na Letni — javna telovadbica šolske mladine
(2000 dečkov, 1800 deklic) in sokol-
skega naraščaja (2097 dečkov, 1980 de-
klic) dne 9. junija — javna telovadbica
srednjeveške župe dne 16. junija.

Dobrovo v Brdih. — Tukajšnje telo-
vadno društvo »Sokol« priredi v nedeljo
19. t. m. cvetlični dan v podporo dijaštvu.
Vrši se bode v Medani-Dobrovo-Biljani.
Posebno pa popoldne pri običajnem plesu
na Dobrovem.

Telovadni urnik »Sokola« v Gorici.
— Podpisani vadiateljski zbor naznanja,
da se pri »Sokolu« vrši telovadbica v sle-
dečih oddelkih in dneh: Člani: ponde-
lek, sredo in petek od 9—10 ure zvečer;
Članice: I. oddelek vsak torek in so-
boto od 8—9 ure zvečer, II. oddelek vsak
torek in petek od 6—7 ure zvečer. Tr-
govski in obrtni naraščaj: vsak
četrtek od 8—9 ure zvečer in vsako ne-
deljo in praznik od 2—4 ure popoldne;
Diatki (višji razredi): vsako sredo in
soboto od 4—6 popoldne; Srednje-
šolski naraščaj: vsaki torek in če-
trtek od 4—6 pop. Gorienci (ljudsko-
šolski naraščaj): oni iz državnih šol vsaki
torek in petek od 2—4 ure popoldne; oni
iz zasebnih ljudskih šol: vsako nedeljo in
praznik od 10—12 ure popoldne; Go-
rienke: od 6—12 let vsako sredo in so-
boto od 1—2¹/₂ ure popoldne; od 12 let
dalje od 2¹/₂—4 ure popoldne. Vabimo
goriško slovensko mladino, da se telo-
vadbica pridno udeležuje, zlasti pa vabimo
slovenske delodajalce in stariše, da poši-
ljajo svoje valence ozir. sinove in hčere v
sokolsko telovadnico. V zdravem telesu
prehiva zdrav duh! Na zdar! Vadiateljski
zbor »Sokol« v Gorici.

Gs. S. 7. III. okrožje. — Tekma III.
okrožja se vrši v Prvačini 26. 10. t. l.
predpoldne od 9¹/₂ naprel. — Te tekme se
morajo vdeležiti vsi telovadci okrožja.
nobeno društvo ne sme izostati, ker bi si
dalo s tem le najslabše spričevalo o iz-

polnjevanju sokolskih dolžnosti in bi taka
nedisciplina vplivala na ostale marljiva
društva neugodno. Nevdeležba bi bila sla-
bo pojmovanje bratstva in bi vzbudila v
vodilnih sokolskih krogih opravičen sum,
da dotično društvo le tupatam paradiira,
drugače pa prezirljivo lenuhari. — Tek-
ma ni težka, v glavnem prosta, zato jo bo
lahko vsak telovadec zmagal, če se je ko-
ličkaj pripravil. Točno ob določeni uri,
dne 26. t. m. naj bode torej vsako okrož-
no društvo pripravljeno za tekmo. — Na-
vodila dobé načelniki deloma pismeno, de-
loma pred tekmo. Načelnik.

Telovadno društvo »Sokol« v Št.
Andrežu si šteje v svojo dolžnost zahva-
liti se vsem onim, ki so pripomogli, da se
je E. Ganglova rodbinska drama »Sin« 5.
in 12. t. m. vprizorila v splošno zadovolj-
stvo, posebno se zahvaljuje br. Škrabar-
ju A., ki je radevolje prevzel težko nalogo
in se ni bal truda prevzeti posel režiserja
pri tem težkem delu, ravno tako vstrajna
je bila tudi g.čna M. Škrabarjeva, ki je z
velikim veseljem prišla na pomoč, na-
dalje je dolžno zahvalo br. Kozman, Sla-
mič, Vižintin, g.čnam oziroma sestram
Paškulini, Lutmanovi in Furlanovini
in vsem drugim sodelovalcem. Vstopnino
k predstavi so blagovolili predplačati sle-
deči gospodje: g. dr. Vošnjak B. 4 K, g.
Kurinčič 60 v, N. N. 60 v, N. N. 40 v. Še
enkrat kličemo vsem srčna hvala. Na
zdar! Odbor.

Spominske znake na IV. župni zlet
ima še vedno v zalogi Sokol v Podgori;
cena 40 vin.

Razne vesti.

Velika rodoljubna zapuščina. — Te
dni je umrl znani hrvaški rodoljub dr.
Banjavčič, ki je zapustil Hrvatski Matici
100.000 K in Ciril-Methodovi družbi za
Istro tudi 100.000 K. Poleg tega je pa za-
pustil manjše svote drugim narodnim dru-
štvom. Pozabil pa ni niti kmetov, katerim
je odpustil vse odvetniške dolge, ki so bili
znatni. Bodi mu ohranjen časten spomin!

Drugo vseučilišče v Srbiji. — Bel-
grajski listi poročajo, da odpre srbska vla-
da v letu 1914—15 drugo univerzo v Sko-
plju. Univerza bo imela v začetku prav-
niško in filozofsko fakulteto. Pozneje se ji
priklapi še tehnična. Tako razumeva Srb-
ska kulturne potrebe prebivalstva, pri nas
na ne dobimo Slovenci nazaj svoje vse-
učilišče in Čehi, čeprav vzdržujejo de-
narno Avstrijo, ne dobe svoje druge uni-
verze. Kako že pišejo po zakonikih, da je
pravica za vse enaka? Verjemite!

Proti izseljevanju. — Korespondenca
Wilhelm poroča, da se oblasti že več
mesecev pečajo s tem, kako da bi se ome-
nilo delovanje agentov, ki izvajajo ljudi v
Ameriko. Dunajska kazenska sodnija je
uvedla dalekosežne preiskave radi pre-
stojakov proti brambni postavi. V Lvovu se
nahaja v preiskavi bivši
ravnatelj podružnice Canadian Pacific
Railway: tudi na Dunaju je več usluž-
bencev te družbe v preiskavi. Pri hišnih
preiskavah so našli toliko obtežilnega
gradiva, da so zaprli ravnatelja centrale
Samuela Altmanina in izseljevalne agente
Pinkasa Kappellerja, Davida Kappellerja
in Davida Fischerja. Večinoma so bili za-
pirti, ker so osumljeni, da so izvajali
lik izseljevanju mladeničev, ki
so bili še vojaščini podvrženi.

Senzacionalna razkritja o delovanju

»Canadian Pacific«. — Skandalne afere
paronovne družbe »Canadian Pacific
Railway« zavzemajo vedno večje dimen-
zije. Tekom 10 mesecev so spravili agenti
družbe nad 112.000 mladeničev,
ki so bili podvrženi vojaški obveznosti v
Kanado. V nešteti slučajih je pa doka-
zano, da so bili izseljenci vrhu vsega še
nesramno osleparjeni.

Zonet strašna nesreča nemškega

mornariškega zrakoplova. — 17. t. m. do-
poldne je eksplodiral v višini 300 metrov
na letališču Johannisthal nemški morna-
riški Zeppelinov zrakoplov L II. Zrakop-
lov je napravil sprejemno vožnjo. Od 30
oseb, ki so bile v zrakoplovu, je bilo ta-
koj mrtvih 29. trideseta oseba, poročnik
haron Bleuel, je dobil take poškodbe, da
je med transportom v bolnišnico kričal:
»Prosim ubite me!« O nesreči so takoj
obvestili cesarja Viljema in grofa Ze-
ppelinova. To je deveta nesreča Zeppelinovih
zrakoplovov.

ODLIKOVANO

MIZARSTVO

: z električnim mehaničnim obratom :

ANT. ČERNIGOJ

Gorica, Tržaška cesta št. 18.

Izdeluje: vsa stavbena dela,
okna, vrata, podove.

Zaloga pohištva omare, mize,
postelje, stolice, okvirje, bla-
zine in žusto.

Zaloga: Strugarskih in rez-
barskih izdelkov.

Prebrisani knjigotržec. — Neki trgovec v Monakovem je dal v liste ta inšert: »Kaj mora znati vsako dekle pred poroko? Obširna in natančna knjiga za 2'40 K.« V kratkem je dobil nad 25.000 naročil. Ženske vseh slojev so pošiljale denar. Pričakovale so vse zasoljeno in opolzlo čtivo. Pa kdo popiše njih razočaranost, ko dobi vsaka v roke kuharsko knjigo. — Tako je naredil trgovec dobro kupčijo, marsikako dekle se je pa sedaj tudi naučilo malo kuhati.

Velika nesreča v rudniku. — V Cardiffu na južnem Angleškem se je zgodila ta teden nesreča, kot je ne pomnijo stari ljudje. Cardiff je eno najvažnejših rudarskih mest, kar jih ima Anglija in deset let že ni bilo nobene nesreče. Zadnja ali dokaj manjša se je zgodila 1. 1901. Takrat je bilo 83 rudarjev deloma sežganih, deloma ubitih. Kako se je zgodila nesreča? Malo pred 7. uro zvečer se je peljalo v rov 700 ali 900 delavcev, število še ni jasno določeno. Komaj stopijo ti nesrečni rudarji iz svojih vozov, ko zaslišijo nakrat silen pok in okoli njih začne padati kamenje in ostanki strojev in kmalu so spoznali svoj žalostni položaj, da so zasuti. Vneli so se nevarni plini in eksplodirali z velikansko silo. Kako grozovita eksplozija je to bila se vidi iz tega, da se je porušila strojna hiša kakor da bi bila iz papirja. Možu, ki je stal precej daleč od hiše je odtrgal kos železa glavo, kakor da bi mu je kdo z mečem odsekal. Največja nesreča pa je, ker je eksplozija uničila rešilne stroje in so morali začeti z rešitvijo iz stranskih rogov. Od 900 zasutih delavcev so jih dosedaj rešili le 327 rudarjev. Čez 500 rodbin pa je ob svojo in plaka za dragimi. Pred vhom v rove se vidijo pretresljivi dogodki. Ko pridejo rešitelji do kraja nesreče, zadenejo na prve žrive in kmalu je zagledala množica pri vходу 150 mrtvih, grozno razmesarjenih trupel nesrečnih rudarjev. Ali žrtev je še več. Nad dvesto rudarjev še pogrešajo. Računati je na treba s 418 mrtvimi. Rešilna dela se nadaljujejo. Prebivalstvo ne spi, ampak čaka razburjeno na novice iz rudnika. Nočni izpreved z več stokratami je napravil grozen vtis. Trije zdravniki so se snutili v rov in so rešili dvajset delavcev. Požar v rudniku pojenjuje in tako je upanje, da pridejo do zasutih delavcev, živih pa najbrže ne bodo našli.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.
Tisk: »Goriška Tiskarna« A. Gubriček (odgov. J. Fabčič).
Zaloga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorac«.

Draginja je prestana

bo vsilil vsak, ki se o tem prepriča v trgovini

J. MEDVED - GORICA

Cene so sledeče:

Moška obleka K 28, 34, 40, 45.
Zimska suknja „ 20, 25, 30, 40.
Pelerina „ 15, 20, 25.
Otročja obleka od 7 K naprej.

Prepričajte se o tem v izložbenih oknih, kjer cene jasno govore, da je v resnici

DRAGINJA PRESTANA.

Ta glas naj prodre do zadnje hiše naše domovine.

N.o 479/13/E

OBJAVA.

Z ozirom na trajno slabšanje denarnega položaja je varuštvo Deželnega hipotečnega zavoda in Občinsko kreditnega zavoda sklenilo v seji dne 16. oktobra t. l. znižati merilo za eskompt zastavnih pisem in občinskih obveznic od 90% na 88% njih imenske vrednosti in vstaviti, do novega naznanila, zplačevanje hipotečnih posojil višjih od zneska 5000.— K, oziroma vstaviti dovolitev občinskih posojil višjih od gori- omenjenega zneska.

V GORICI, dne 17. oktobra 1913.

Ravnateljstvo

deželnega hipotečnega zavoda in občinsko kreditnega zavoda poknežene grofovine goriško - gradiščanske v Gorici.

336-1

PINTER & LENARD

Gorica, Raštelj 7-9

skladišča v Raštelju št. 9, 10, 12, 32

Velika zaloga raznovrsnih peči

od 8—100 K kakor tudi železnih štedilnikov od 12—40 K in železnih obzidanih štedilnikov od 40—200 K

Nagrobne svetilke

in fine železne na ognju pozlačene križe od K 3—30 v veliki izbiri.

Gorica **IV. Felberbaum** Gorica

Corso Jos. Verdi 11 — Via Caserma 15

nasproti izvoznemu trgu.

Velika izbèr izgotovljenih oblek

za moške in dečke

Površne suknje za moške od K 25— naprej Obleke za dečke od K 5-50 naprej
Obleke „ „ „ 20— „ Hlače za moške „ „ 2— „
Štarske jopice „ „ „ 22— „ Nepremoč, pelerine za moške 15— „

Kakovost izvrstna, kroj eleganten.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsejal se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravljeno inšeriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na dan (in celo v mestu) niha ne pora, kaj nikjer ne inšerirajo. Škoda ni majhna.

Sprejme se krepak učenec za steklarsko obrt, učenec, ki se je učil že mizarstva ima prednost. F. Cvek, Kamnik (Kranjsko). 334-2

Trgovski pomočnik, špecerijske stroke, zmo- lianskega jezika, želi primerne službe v Gorici. Blagohotne ponudbe na naše upravnistvo. 335-9

Goriška Slovenska Mladina

Išča izurjenega klavirista. — Ponudbe je naslo- vit na društveni odbor. 338-1

Prevzete trgovine.

Naznanjam slav. občinstvu, da sem prevzel znano Scalettarijevo

trgovino z usnjem

v ulici Sv. Klare v Gorici in se priporočam za obilen obisk moje trgovine.

Martin Bratkož.

Glavna zaloga Palma podpetnikov

A. Drufovka

Gorica, Raštelj 3.

Zaloga usnja.

Slovinci!

Podpirajte in poslužujte se

Prve slovenske brivnice v Gorici,

Gospodsk. ulica štev. 1 (nasproti ontu). Postrežba solidna in snažna.

Za obilen obisk se priporoča

FRAN NOVAK, brivec in tiskar.

NAJBOLJŠA TREHA / EDANJO / TI Firmit - KRILJEVEC

FIRMITOVE TOVARNE ZADR. Z. Z. WEIßENBACH & TRIESTINGI IPODNE AV. TRIESTINGI ZA STORITVO IN ZALOGA G. GREGORIĆ GORICA OZKA ULICA 11

Telef. št. 183. Telef. št. 183.

Kleparski mojster, strešni pokrivalc, zapri- seženi izvedenec, zalagatelj c. kr. drž. že- leznice. Kleparska delavnica opremljena z najmodernejšimi stroji. Cene brez konku- rence. Vpeljava vode, plina acetilen in stre- lovodov. Izdelovalnica modernih črk za napise različnih velikosti in vrst.

Zdrauniki

priporočajo kot izvrstno zdravilo proti kašlju

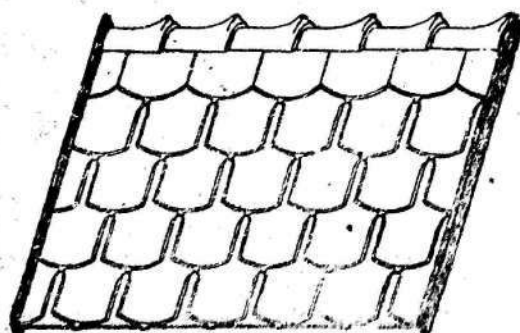
Kaiserove prsne karamele s znakom „3 jelke“ milioni uporabljajo proti

Kašeli

zagrijenosti, zasliženosti, oslovskemu kašlju, katarju, boleznim v vratu in obvaruje proti prehladu.

6100 notarsko vid. zdravniških spr- čeval in od privatnikov jam- čijo za gotov uspeh.

Ti bonboni vzbujajo tek in so jako okusni. Paketi po 20 in 40 vin. doze 60 vin. — Dobivajo se: G. Cristofolletti, c. kr. dvorni zalagatelj, L. Glinich, lekarnar G. B. Pontoni, Ruggiero Kärner, A. de Gironeoli, E. Mazzoli, mroditelica, A. Zavadil, lekarna pri Mariji pomoč. v Vipavi, L. Jursche, lekarnar v Ajellu, Maks Rozower, lekarnar v Ajdovščini, G. Corbato, lekarnar v Trzinu, Robert Kastner, lekarnar v Tolminu in v vseh dragih lekarnah.

Patentovani sidro-strešniki

(Patent Anker Faizzeel)

Nova, viharju in dožju kljubujoča kritba. Najednostavnejše, naj- lažje in najcenejše strešno kritje. Ni potrebno ne privozovati, ne pribijati. Kritba skoraj dvojna, valed tega varuje pred mrazom in vročino. — Sidro strešniki se pripravljajo iz najboljšje tvarine na najnovejših strojih, na najpopolnejši način.

Glavni zastopnik za Goriško, vipavski in tolminski okraj ter za Kras:

tvrdka z železnino **O. Zajec - Gorica,**

Gospodsk. ulica št. 7., telefon št. 107.

VELIKO SKLADIŠČE == OBUVALA ==

Svetovnoznanih tovarn „Tip-Top“

„William Cooks & Brother“ in domačega izdelka.

Fasone elegantne, blago trpežno, cene solidne.

J. Drufovka - Gorica,

Gosposka ulica 3 nasproti „Monta“.

Odlikovana pekarija in sladničarna

Karol Draščik

v Gorici, na Kornu v (lasni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slav. občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo

po jako zmernih cenah

Kdo hoče zastonj uro?

Ker bočemo naše izvrstne žepne ure vpeljati povsod, razdelimo 5000 ur zastonj.

Pošljite svoj natančen naslov na dopisnici na tovarno ur

JAKOB KÖNIG, Dunaj III. 2
poštni urad 45, predal št. 356.

Sedlarska delavnica Ivan Krauos - Gorica

na Kornu št. 11.

Zaloga vsakovrstnih konjskih vpreg in raznih potrebščin za konje, kakor tudi velika izbira usnatih torbic, kovčgov za potovanje, stnic in denarnic; razni nagobčniki, ovratniki, biči, vrvice za pse itd. Barvanje in tapetiranje raznih kaleseljnov in kočij. Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršuje točno. — Nahrbtniki za planince.

Komlična tvornica Traiskirchen pri Dunaju
LIEBLEIN & Co

Cementna malta, beton, apnena malta napravi neprodorno za vodo samo

STEARIT (obl. zavarovano).

Najidealnejše sredstvo za osušenje vseh vrst in za zadržanje talne vlažnosti.

Nepremočljive fasade z apneno malto.

Malta zmešana s Stearitom ima 50-100% večjo trdnost kakor druge primese. (Uradno preizkušeno).

Edina prodaja in zastopstvo:

F. P. Vidic & Komp. — Ljubljana.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga ==

oljkega olja

prve vrste

najboljše trave iz Istre, Salmacija, Melfotte, Bari in Nien

s prodajo na drobno in debelo.
Prodaja na drobno: Kron — 98, 104, 112, 120, 128, 136, 144, 160, 180, 200, 240

za luči po 72 vln.

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštnine prosto na dom. Posodo se

posoda kupcu do popolne uporabe olja; po

uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga

mila in sveč.

Cene zmerne.

MIHALJ TURK

priporoča svojo
brivnico Gorica,
na Kornu št. 6.

Ljubi moj kam
graste?
k BATJEI-U
v Gorico
Šolska ulica 2-4

po nove dvokolesa, Micka po šivalni stroj, Jože po gramofon in Tinčo po kmet. stroj.

Tam je velika zaloga in mehanična delavnica.

Prodaja na obroke. Ceniki franko.

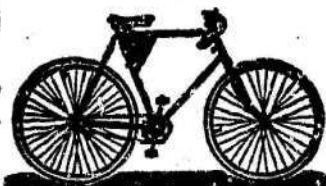
Kupujte samo dvokolesa „Gerice“ in „Alfena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji **Original Victoria** so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsako-

vrsto šivanje in šitkanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen.

Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po to-

varniški ceni pri trdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stolnem trgu št. 2 GORICA.

Zdravnik

Dr. Just Bačar

ordinira

v ulici Tre Rê št. 9.

Mirodilnica, papirnica in tovarna šolskih zvezkov

Kožnar & C. — Gorica, tik sadnega trga.

Najcenejši nakupovalni vir.

Na drobno in debelo.

Ljubljanska kreditna banka podružnica v Gorici

Centrala Ljubljana, podružnice: Cella, Celovec, Sarajevo, Split, Trst.

Delniška glavica K 8.000.000
Rezervni zakladi K 1.000.000.

Vloge na knjižice po 4³/₄% v tekočem računu po dogovoru.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev, vseh vrst deviz-valut.
Borzna naročila.
Promese za vsa žrebanja.
Vnovčenje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev.

Eskont menic.
Stavbeni krediti.
Predjumi na vrednostne papirje.
Srečke na obroke.

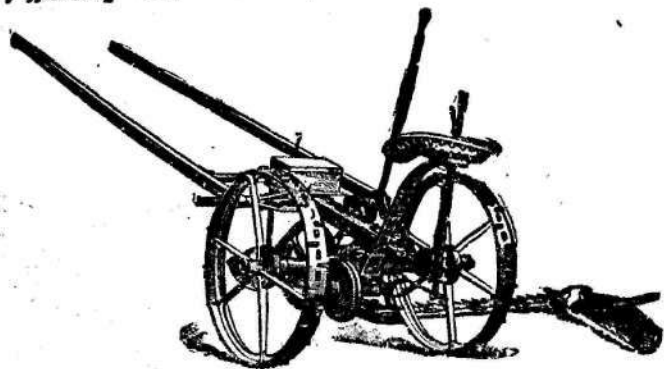
Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje.
Safes.
Nakazila v inozemstvo.
Kreditna pisma.

- Češko-Budějovický papírový průmysl -

Č. Budějovice.

KUPUJTE LE CIRIL-METODOV PAPIR ZA
SLOVENCE V KORIST DRUŽBI SV. CIRILA
IN METODA V LJUBLJANI.

Velekoristne, za vsakega posestnika senožeti neupeljive
kosilne stroje vseh sistemov kakor: izvirne ameriške
„DEERING“, ki so priznane najboljši, dalje:
„Johnston“, „Osborne“, „Cor-
mick“, „Zmaj“ itd.

ter grablje in obračalnike za seno, čistilne in navadne mlatilnice,
slamorenice, vratila, motorje, stiskalnice za seno in sadje in sploh vse
druge poljedelske stroje priporoča v največji izbi ter po znano najnižjih
cenah edina domača tvrdka te stroke na Kranjskem

FR. STUPICA V LJUBLJANI
Marije Terezije cesta št. 1.

Največja zaloga orodja in železnine ter stavbnega materiala.
Krasno ilustrovani slovenski obsežni ceniki na željo vsakomur brezplačno na
razpolago.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen
GORICA

Joz. Verdi tekališče št. 37.

Umetne zube, zlato zobovje, zlate krone,
zlate mostove, zobe na kaučukove plošče,
uravnavanje krivo stoječih zob. Plombe
vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju
od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Anton Potatky v Gorici
naslednik Jos. Terpin.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirnderskega in drobnega
blaga ter tkanin preje in nitij.

POTREBŠČINE.

Za pisarnice, kadičice in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE.

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni venci. — Mašne
knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih
ter na deželi.

Ivan Zuodar

Čiginj, p. Volče

tovarna cementnih plošč
za pokrivanje streh.

Izdelek jako trpežen in lahek.

Cene tako nizke, da je izključena
vsaka konkurenca. 295-7

Lekarna Cristofolletti

v Gorici.

ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Pravstvena znamka).

Zdravilna moč teh
kapljic je neprekosljiva.
— Te kapljice vredijo
redno prebavljanje,
če se jih dvakrat na dan
po jedno žličico popije.
Okrepé pokvarjeni že-
lodec, storé, da zgine
v kratkem času omo-
tita in životna lenost (mrtvost). Te
kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofollettijska pijača iz Kine

in železa, najboljši pripomoček pri
zdravljenju s trsknim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

Prve Vacuum goriško čistilno podjetje

Gorica, Via Ascoli št. 20.

Priporoča se za čiščenje novih stavb, javnih uradov, gledališč, cerkev,
šol, sanatorjev, hotelov, kavarn, restavracij itd. — Pri privatnikih:
osnaženje prahu na hišnih opravah kakor: strop, stene, preproge,
zaves, pod, oblažinjeno pohištvo, draperije, postelje itd. — Nama-
zanje in poliranje parketov ter čiščenje sip. — V shrambo se
sprejema preproge proti mesečnemu plačilu in po zelo nizkih cenah.

109-21

Posluži se s proračuni in prospekti.

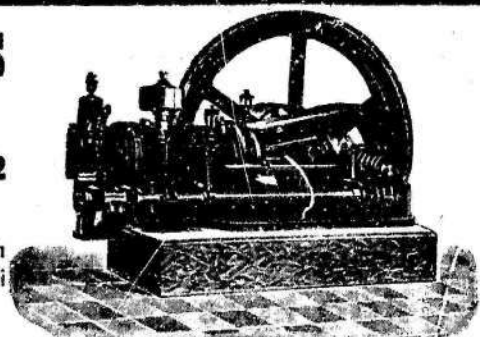
Emanuel & Oskar Kraus

TRST,

Via S. Nicolò št. 2

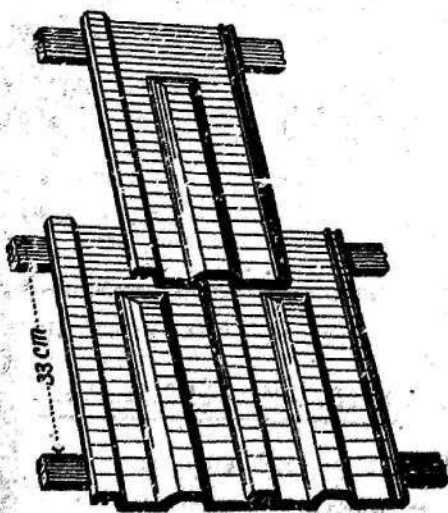
Tehnični biro

ureditev kompletnih industrijskih
naprav vseh vrst in električne luči
in moči.

Glavno zastopstvo draždanske tovarne motorjev na plin prej Moric Hille v Dresden.
Najstarejša tovarna motorjev na nafto, sesalni plin, benzin, benzol in plin. Nad
10.000 motorjev v obratu. Izredna odlikovanja. Stroji za izdelovanje opeke, vseh
vrst za ročni in parni obrat. Raznovrstni stroji za obdelovanje lesa od tvrdke
Adolf Aldinger v Oberröthelheim pri Stuttgartu. Universalni strugalni stroji okrogle
žage, vrtniki in izjedači (Fräsmaschinen), razni brusilni stroji. Kompletna oprema
za mizarke delavnice. Stroji za obdelovanje kovin, kovaške mize, vrtni stroji,
izjedači itd.

Proračuni, ponudbe in tehnične informacije gratis in franko.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini dobo zarezani

strešnik-zakrivač

:- s poševno obrezo in priveznim nastavkom. :-

Brez odprtih navzgor! — Streha popolnoma varna pred nevihtami!

:- Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti. :-

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se sprejmejo.